

Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 10
**Kaj ponujajo
naši pridelovalci?**

Str. 24
Del otrok nazaj v
šolske klopi in vrtec

Str. 14
Katarina Godec iz
Dolskega, preučevalka
lokalne samooskrbe

Str. 4
Začetek gradnje kanaliza-
cije, vodovoda, plinovoda
in pločnika na Vidmu

Ureditve bankin

Občane obveščamo, da bomo v tem mesecu pristopili k temeljitejši ureditvi bankin v občini, zaradi česar lahko prihaja do lokalnih delnih zapor cest. Zaradi slabega vzdrževanja v preteklosti, je potrebno bankine na novo profilirati, dosuti in utrditi. Ob njih se je skozi leta nabralo veliko materiala, ki onemogoča odtekanje vode s cestišča in s tem učinkovito sprotno vzdrževanje. Za dodatno razumevanje prosimo lastnike obcestnih parcel, saj bo potrebno na več lokacijah na novo urediti odvajanje vode iz bankin na okoliške parcele. Ponekod bo to mogoče s samim profiliranjem bankine, drugje pa bo potrebno izvesti krajši izliv na sosednje parcele, s čimer se prepreči zadrževanje vode na cesti ali bankini. Lastnike prosimo, da z izvajalcem sodelujejo in ne nasprotujejo manjšim posegom v neposredno okolico cest, saj bo le tako bankine mogoče urediti kvalitetnejše, s čimer bodo največ pridobili prav občani sami. Za razumevanje in pozitivno narnan pristop se vsem najlepše zahvaljujemo.

• Občinska uprava

Obvestilo – uradne ure glavne pisarne občinske uprave

Občane obveščamo, da je s ponedeljkom, 18. maja 2020 glavna pisarna Občine v času uradnih ur ponovno odprla svoja vrata. Stranke prosimo za smiselno upoštevanje navodil Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja (v čakalnici lahko čaka zgolj ena oseba, ostale osebe čakajo na varni razdalji pred vhodom v občinsko stavbo). Urejanje ostalih upravnih ter drugih zadev iz občinske pristojnosti bo potekalo preko telefonov in interneta. Hkrati vam sporočamo, da so nas iz Upravne enote Ljubljana obvestili, da Krajevni urad Občine Dol pri Ljubljani do nadaljnjega še ne bo deloval.

• Občinska uprava

Sočutni telefon Slovenskega društva hospic

Vsi smo na poti med rojstvom in smrtjo, na poti iskanja ljubezni in smisla. Ob umiranju in žalovanju potrebujemo nekoga, ki mu zaupamo, ki ne daje površnih odgovorov in je pripravljen hoditi po poti strahu. V času virusne epidemije se ljudje srečujejo z različnimi stiskami. Zdaj ko so smo več doma, lahko stiske, s katerimi se soočamo ob umiranju in žalovanju, še bolj izrazito občutimo. Namen sočutnega telefona Slovenskega društva hospic je kronično bolnim, umirajočim in njihovim svojcem ter vsem žalujočim v času virusne epidemije nuditi brezplačno, sočutno, psihosocialno podporo. Telefon je namenjen tudi prostovoljcem društva v skrbi zase, za svoje bližnje in uporabnike.

Strokovni delavci in prostovoljci Slovenskega društva hospic bomo v okviru enajstih območnih odborov društva sočutno prisluhnili vsem ljudem, ki se soočajo s stiskami ob umiranju in izgubi bližnje osebe.

Slovensko društvo hospic nudi spremljanje umirajočih na domu: 051 426 578

Podpora žalujočim odraslim, otrokom in mladostnikom: 051 419 558

**Pletenice
občinsko glasilo občine
Dol pri Ljubljani**

**Maj 2020
Številka 5/2020**

Pletenice so informativno glasilo Občine Dol pri Ljubljani. Glasilo izhaja enajstkrat letno in ga brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini.

Naslednja številka izide 15. junija 2020. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov pletenice@dol.si. Zadnji rok za oddajo prispevkov je 1. junij 2020.

Izdajatelj

Občina Dol pri Ljubljani

Zanj

župan Željko Savič

Naslov uredništva

Glasilo Pletenice,

Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov

pletenice@dol.si

Odgovorna urednica

Nina Keder

Grafična priprava

Urban Bat

Lektoriranje

Barbara Jurič

Uredniški odbor

Aleksandra Resman

Katja Kralj

Borut Zajc

Uredništvo si pridržuje pravico do redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino. Pisma bralcev, ki so dolga nad 1500 znakov (s presledki), zaradi omejenega prostora ne bodo objavljena. Navodila za oddajo prispevkov in pisem bralcev ter cenik oglasnega prostora najdete na spletni strani www.dol.si.

Tisk

Schwarz Print, d.o.o.

Naklada

2.500 izvodov

**POLETNI OBRATOVALNI ČAS KNJIŽNICE
JURIJ VEGA DOL PRI LJUBLJANI
(11. 5. – 22. 8. 2020)**

ponedeljek:	12.30 – 19.00
torek:	8.00 – 15.00
sreda:	12.30 – 19.00
četrtek:	12.30 – 19.00
petek:	8.00 – 15.00

**LEKARNA POGAČNIK IMA PONOVO
OBICAJNI DELOVNI ČAS:**

ponedeljek–petek: 7.30 – 19.30
sobota: 7.30 – 12.30

Spoštovani sokrajanke in sokrajani,

letošnji maj, mesec ljubezni, ko se v vsej svoji veliĉini prebuja narava, se je začel malo drugaĉe kot pretekla leta.

Župan Źeljko Saviĉ in predsednik KUD Jevnica JoŹe Gorenc ob prevzemu 700 pralnih zašĉitnih mask za kraĹane KS Jevnica.

Namesto jutranjih zvokov godbe, ki sta nam jih tradicionalno zaigrali BeŹigrajska in VevŹka godba, so nam prvomajsko jutro polepŹali naŹi zvesti gasilci s predvajanjem posnete glasbe godbenikov, ki so tako kljub ukrepom bili z nami. Moram priznati, da me je ob teh zvokih prevzemal obĉutek optimizma in upanja v boljši jutri ter umirjanje negotovosti ob ukrepih, ki smo jih upoŹštevali zelo resno in odgovorno. Zato se vam zahvaljujem v imenu vseh, ki smo operativno skrbeli, da ĉas omejitev preŹivimo s ĉim manjŹimi posledicami.

Z veseljem lahko sporoĉim, da smo prvofazo preŹiveli sreĉno in varno. Kljub samo 300 zašĉitnim maskam prvi dan ukrepov in skoraj niĉ drugih zašĉitnih sredstev nam je uspelo v tem ĉasu stabilizirati zaloge in zagotoviti vsem, ki so bili direktno izpostavljeni, zadostno Źtevilo zašĉitnih sredstev.

V imenu vseh kraĹanov se zahvaljujem vsem prostovoljkam in prostovoljcem, ki so v tem ĉasu izdelali 11.840 pralnih mask, 5140 mask smo razdelili naŹim

ustanovam in gospodinjstvom. 1700 mask in material za izdelavo 600 mask smo predali vaŹĉanom KS Jevnica, ker so izdatno pomagali pri Źivanju. Pobudnikom akcije Maske za vse, ki so nam zagotovili blago za 9000 mask, smo simboliĉno donirali 1000 mask, ki bodo naprej podarjene zdruŹenju Karitas v zasavskih obĉinah. Trenutno nam je ostalo na zalogi 3000 pralnih mask, ki jih bomo namenili prioriteto vrtcem, Źolam, zdravstvenim delavcem in ranljivim skupinam.

Posebna zahvala naj bo namenjena koordinatorkam prostovoljcev, obĉinski svetnici Mojci RepanŹek, ĉlanici KUD Jevnica Sonji Mlakar in Źivilji Heleni Hercigonja, obĉinskim svetnicam Slaĉani Brodnik, Ireni PraŹnikar in podŹupanji Niki RovŹek, ki so odgovorno in s svojim zgledom vlivali upanje in dvigovale moralo ostalim prostovoljcem. Źtabu civilne zaŹĉite, z operativnim vodjema Markom Lunarjem in poveljnikom Klemenom Zupanĉiĉem za stalno prisotnost in strokovno vodenje, vsem naŹi gasilskim druŹtvom, obema zdravnikoma sploŹne ambulan-

te dr. Rus in dr. Hladniku, obema Źupnikoma g. Grebencu in g. Avseniku za psihosocialno pomoĉ, g. Madjarju in g. Plutu za tehniĉno podporo, ga. Andreji Orel za nemoteno pomoĉ na domu, patronaŹnim sestram in Źe mnogim drugim, ki so nam nudili podporo in pomoĉ. Pomemben je tudi prispevek naŹih kmetij in drugih lokalnih ponudnikov, ki so v tem ĉasu nesebiĉno odprli svoja vrata in nam zagotovili pridelke. Marku JesenŹku in ekipi Gostilne Pod hribom, ki je ves ĉas nemoteno dostavljala hrano naŹim kraĹanom na dom.

Trenutno je naŹa epidemioloŹka slika dobra, Źe zdaj se pripravljamo na morebitni drugi val. Zaloge zašĉitnih sredstev so zadovoljljive, nabavljamo Źe nove. Ker nihĉe ne more napovedati prihodnosti, vas Źe naprej v imenu vseh zgoraj navedenih prosim, da se obnaŹate odgovorno in se drŹite navodil, kolikor bo Źe potrebno, da s ĉim manjŹimi posledicami prebrodimo krizo.

Ostanite zdravi,

• vaŹ Źupan Źeljko Saviĉ

Odlaganje odpadkov na ekoloŹkih otokih

Neurejenost nekaterih ekoloŹkih otokov naŹe obĉine moĉno kazi izgled okolice. Odpadki so odloŹeni poleg zabojnikov za loĉeno zbiranje odpadkov. Uporabniki krŹijo pravila ravnanja z odpadki in degradirajo okolico. EkoloŹki otoki so namenjeni samo gospodinjstvom, ne pa tudi podjetnikom in morebitnemu ĉiŹĉenju stanovanjskih objektov. Na ekoloŹkih otokih nastajajo prava smetiŹa, tudi kosovnih odpadkov. Zaradi nevzdrŹnega stanja bomo prisiljeni ekoloŹke otoke postopoma ukiniti. Obĉina bo najprej odstranila EKO otok iz naselja Dolsko pred igriŹĉem KD Dolsko, kjer je stanje povsem nedopustno.

Z junijem bo v naselju Kamnica na ograjenem prostoru zaĉel delovati razŹirjen EKO otok za embalaŹo, papir, steklo in zeleni odrez, ki bo za obĉane odprt vsako sredo od 13. do 18. ure in soboto od 8. do 12. ure.

Ponovno vas obveŹĉamo, da ima vsak obĉan moŹnost naroĉila velikosti zabojnika za embalaŹo naroĉiti glede na svoje potrebe, saj ni posebej plaĉljiv in je v ceni zabojnika za meŹane komunalne odpadke.

• Obĉinska uprava

Pričetek ureditve ceste skozi Senožeti

S strani Direkcije RS za infrastrukturo so nas obvestili, da se bodo v tem mesecu pričela dela, vezana na ureditev državne ceste skozi naselje Senožeti v dolžini 2870 m. Izvedeni bodo ukrepi za umirjanje prometa, ureditev priključkov, avtobusna postajališča, površine za pešce in kolesarje, ureditev odvodnjavanja, cestne razsvetljave ter prometne signalizacije in opreme. Zaradi gradbenih del bo potrebno fazno zapirati nekatere odseke javnih poti in individualnih priključkov na državno cesto. Priključki bodo zaprti samo v času gradnje mimo priključka. Za občane bo organizirano začasno parkirišče. Občane prosimo za strpnost in razumevanje.

• Občinska uprava

Sanacija ceste proti Osredkam

Konec marca smo pristopili k sanaciji ceste proti Osredkam. Dela so se izvedla v dolžini približno 220 metrov, od navezave v križišču s cesto proti Agroservisu do hišnega naslova Osredke 40. V sklopu del se je zamenjal celoten ustroj ceste z zmrzlinso odpornim nasutjem v debelini 50 centimetrov, dvoslojnim asfaltom ter enostransko muldo za odvajanje meteorne vode.

• Občinska uprava

Rekonstrukcija ceste v Vidmu

Od maja do novembra bodo sočasno z gradnjo vodovoda, kanalizacije in plinovoda potekala dela za ureditev cestišča v delu naselja Videm. Urejena bosta tudi pločnik in javna razsvetljava. V tem času bo lokalna cesta LC 071064 med regionalno cesto Šentjakob–Ribče (križišče z Ihansko cesto) in iztekom na lokalno cesto Brinje–Videm–Dol LC 069021 v dolžini 300 m zaprta. V juniju bo zaprta tudi javna pot JP 569391 v SZ delu naselja. O natančnejših terminih in pozicijah cestnih zapor bodo prebivalci dodatno obveščeni. Cesta od središča naselja Dol (pri pošti) do osnovne šole Janka Modra bo ves čas normalno prevozna. Občanom, ki zaradi gradbenih del na cestišču ne bodo imeli možnosti dostopa do svojih domov z avtomobilom, bo na voljo parkirišče pred osnovno šolo.

• Občinska uprava

Vodohran Vrh

Pri naselju Vrh pri Dolskem potekajo gradbena dela za izgradnjo vodohrana. Kapaciteta obstoječega vodohrana, ki se oskrbuje s pitno vodo iz obstoječega zajetja Močile, ne zadošča več za nemoteno oskrbo vseh porabnikov s pitno vodo. Zato se poleg njega na severni strani gradi nov vodohran, ki bo s pitno vodo oskrboval tudi Križevsko vas. S to investicijo bo občina zagotovila občanom tega območja nemoteno oskrbo s pitno vodo. Za dostop do vodohrana je bila zgrajena nova dovozna cesta, ki bo po zaključku gradbenih del dobila asfaltno prevleko. Gradbena dela bodo potekala predvidoma tri mesece.

• Občinska uprava

Opravljen je bil izkop gradbene jame in utrditev tal, trenutno potekajo priprave za pričetek betoniranja.

Povzetek letnega poročila o spremljanju skladnosti pitne vode na vodovodnih sistemih v upravljanju občine Dol pri Ljubljani za leto 2019

Občina Dol pri Ljubljani je upravljalec vodovodnih sistemov Klopce–Vrh–Zagorica, Podgora, Vinje–Žabja vas, Križevska vas in Korant. V okviru notranjega nadzora skupaj z Ministrstvom za zdravje (v okviru državnega monitoringa) skrbi za zdravstveno ustreznost in skladnost pitne vode. Ustreznost nadzora preverjajo inšpekcijske službe. Preizkušanje vzorcev v okviru notranjega nadzora za našo občino izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. Skladno s Pravilnikom o pitni vodi

(Uradni list RS, št. 19/4, 35/4, 26/6, 92/06, 25/9, 74/15 in 51/17) smo pripravili letno poročilo. Povzetek se nahaja v spodnji preglednici, ki prikazuje število odvzetih in neskladnih vzorcev v okviru notranjega

nadzora na posameznem vodovodnem sistemu. Na spletni strani občine objavljamo tudi letno poročilo in posamezna poročila o preizkusih, ki jih je pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

	Redni mikrobiološki preizkusi		Clostridium perfringens		Redni fizikalno-kemijski preizkusi		Trihalometani	
	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev
Klopce–Vrh–Zagorica	21	3	6	0	6	0	2	0
Podgora	9	0	3	0	3	0	1	0
Vinje–Žabja vas	9	0	3	0	4	1	1	0
Križevska vas	9	0	3	0	3	0	1	0
Korant	6	3	2	0	2	0	0	0

V sklopu državnega monitoringa je bilo v letu 2019 opravljenih 8 preverjanj ustreznosti pitne vode na vodovodnih sistemih v upravljanju Občine Dol pri Ljubljani. Povzetek se nahaja v spodnji preglednici, medtem ko na občinski spletni strani objavljamo tudi podrobnejše rezultate posameznih preizkušanj.

	Mikrobiološki preizkusi		Clostridium perfringens		Fizikalno-kemijski preizkusi	
	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev	Skupaj odvzeto število vzorcev	Število neskladnih vzorcev
Klopce–Vrh–Zagorica	2	0	2	0	2	0
Podgora	2	0	2	0	2	0
Vinje–Žabja vas	2	0	2	0	2	0
Križevska vas	2	0	2	0	2	0

NAČRT O OBVEŠČANJU UPORABNIKOV PITNE VODE (vodovodni sistemi Klopce–Vrh, Podgora, Vinje, Križevska vas, Korant)

KJE OBVEŠČAMO

V nujnih primerih omejitve porabe pitne vode vas obveščamo osebno, preko pisnih obvestil na oglasnih deskah in naše spletne strani. O naši dejavnosti redno obveščamo bralce tiskanega občinskega glasila Pletenice.

izvajanja vodooskrbe pa so podani v spodnji preglednici. V primerih predvidenih vzdrževalnih del na vodooskrbnem omrežju ali objektih, zaradi katerih bo motena ali prekinjena dobava pitne vode, uporabnike vsaj en dan prej

obvestimo osebno in preko spletne strani Občine Dol pri Ljubljani. Lastnike ali upravnike pomembnejših javnih objektov se obvesti še osebno z razdelitvijo pisnih obvestil, telefonsko ali po elektronski pošti.

• Občinska uprava

NAČINI OBVEŠČANJA UPORABNIKOV

Skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) morajo biti uporabniki pitne vode obveščeni, ko pitna voda ni skladna z zahtevami Pravilnika in o izvajanju ukrepov za odpravo neskladnosti. Načini obveščanja za različne primere

ČLEN PRAVILNIKA	VZROK ZA OBVEŠČANJE	ČAS OBVEŠČANJA	NAČIN OBVEŠČANJA
9.	Vzrok neskladnosti pitne vode – hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v sedmih dneh	1. osebno 2. obvestilo na oglasni deski uporabnika/ov hišnega vodovodnega omrežja
21.	Obveščanje v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah (obvešča se vsak dan do preklica) Na začetku in ob prenehanju izvajanja ukrepa, a najkasneje v 24 urah od začetka oz. preklica ukrepa	1. osebno 2. spletna stran občine www.dol.si 3. oglasne deske v občini Dol pri Lj. 4. aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)
22.	Obveščanje v primeru, kadar se izvajajo ukrepi za odpravo vzrokov neskladnosti	Od začetka in ob prenehanju izvajanja ukrepa, a najkasneje v enem dnevu	1. osebno 2. spletna stran občine www.dol.si 3. oglasne deske v občini Dol pri Lj.
31.	Obveščanje v primeru odstopanja	Na dan pridobitve dovoljenja in ob prenehanju dovoljenega odstopanja, a najkasneje v sedmih dneh	1. osebno 2. spletna stran občine www.dol.si 3. oglasne deske v občini Dol pri Lj.
34.	Obveščanje o skladnosti v okviru notranjega nadzora	Najmanj enkrat letno	1. občinsko tiskano glasilo Pletenice 2. spletna stran občine www.dol.si
34.	Letno poročilo o skladnosti pitne vode	Najmanj enkrat letno (najkasneje do 31. marca)	1. občinsko tiskano glasilo Pletenice 2. spletna stran občine www.dol.si 3. aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)

»Odgovor na aprilske zapise g. Saviča«

Besedilo popravka in prikaza nasprotnih dejstev se glasi:

»Ker aprilske Pletenice niso izšle 1.aprila zapisi sedanjega župana g. Željka Saviča, ki jih je nanizal o meni v prispevku »Štirje župani v četrt stoletja« verjetno niso prvoaprilska šala, ki mu ni ravno uspela. Morda je svoje misli zapisal v upanju, da bo blatenje, ki mi ga je namenil, kot gnojilo vzpodbudilo delo občine, a za to bo verjetno moral storiti kaj druga, še posebej sedaj, ko je g. Savič postal poklicni župan naše občine, čeprav je pred volitvami obljubljal, da se ne bo zaposlil na občini. Zaposlitev mu je prinesla visoko plačo 3.129,66 EUR bruto in k tej pa še razne dodatke in nadomestila, ob tem pa očitno tudi čas, da se je posvetil pisanju vrednostnih sodb o meni. Njegove trditve nikakor ne držijo, odkrivajo pa morda javnosti še nepoznano plat g. Saviča.

Nikakor ne drži navedba g. Saviča, da nisem bil pripravljen na primopredajo. Pripravljen sem bil, celo zelo pripravljen, ker sem že pred volitvami pričakoval, da ne bodo ostale brez učinka lažne, vendar dovolj sočne in gnusne govorice o meni, ki so se pojavile kot bi jih bral iz priročnika za podtalno policijsko delovanje rajne Jugoslavije. G. Savič se je na primopredajo pripravil še bolj. Prišel je z dvema odvetnikoma in finančno svetovalko, ki je pred tem z občino prekinila sodelovanje. Primopredaja je trajala dolgo. Spominjala je bolj na zaslišanje kot na primopredajo, pa vendar je bilo na koncu le 2 strani zapisnika in ne 90 kot

piše g. Savič, ostalo so bile le priloge. Če ima sedaj zapisnik 90 strani me skrbi, kaj je med tisto prvo in drugo stranjo, ki sva jo podpisala, če je težava, da g. Savič ne loči zapisnika od prilog, pa tudi verjetno ni najbolje.

G. Savič piše, da naj bi imela občina ob mojem odhodu za »več kot za dva miliona evrov terjatev.« Le nekaj centimetrov nad podpisom g. Saviča je v zapisniku ugotovljeno, da je imela občina na dan primopredaj na računu kar 886.567,69 EUR denarja, tako da se sprašujem, ali je g. Savič na to pozabil, ali je morda namenoma napisal napačno, ali pa ne loči kaj so terjatve in kaj obveznosti. Terjatve občine so tisto, kar drugi dolgujejo občini, obveznosti občine pa tisto, kar občina dolguje drugim in ne, prav nihče ni bil občini dolžan plačati kar dveh milijonov. Občina pa tedaj tudi ni nikomur dolgovala dveh milijonov. Se je pa to žal spremenilo kmalu po mojem odhodu.

Ker se v zapisu g. Saviča pojavlja očitek, da naj bi bilo v mojem mandatu narejeno premalo in še to neskrbno, moram zapisati, da so bile v prvem letu mojega mandata obnovljene vse tri šole, šola na Vidmu pa je bila tudi nadgrajena z učilnicami in sodobno knjižnico. Po prvem letu mandata g. Saviča je imela občina na dan 31.12.2019 na računu le še 643.929,00 EUR. V enem letu mu je tako uspelo zmanjšati denarna sredstva za 242.638,69 EUR.

Janez Tekavec«

Pojasnilo na popravek in prikaz nasprotnih dejstev mag. Janeza Tekavca

Spoštovane sokrajanke in sokrajani,

Najprej se vam vsem iskreno opravičujem, ker vstopam v okolje, ki mi je po naravi in vzgoji tuje. V okolju »viharjenja v kahlji« se ne počutim domače, ampak ko sem stopil v čevlje lokalne politike, sem se zavedal, da se temu ne bom mogel izogniti. Še bolj zaradi dejstva, da sem mojega predhodnika lahko spoznal skozi delovanje v občinskem svetu in konkretnih primerih, ki jih je v času celega mandata reševal na njemu svojstven način.

Zavedanje in dejstvo, da samo vodenje občine po prejšnjem županu mag. Janezu Tekavcu ne bo enostavno, me je navedlo k temu, da sem moral ob samem prevzemu, čimbolj zavarovati dejstva in stanje na dan primopredaje, v izogib kasnejšemu podtikanju ali zavajanju. Stanje, ki sem ga tako prevzel, zagotovo ni bilo rožnato, kljub temu da ga g. Tekavc poskuša z zavajanjem in igro besed večkrat polepšati, pa na koncu lahko z malo pozornosti ugotovimo, da je za olepševanje svojega mandata izbral napačne rože. Kakšen dokument sva na koncu sporazumno podpisala in/ali je bilo 90 strani zapisnika in dve strani prilog ni pomembno, saj je tudi priloga sestavni del zapisnika. Pomembno je, da sva pred predajo podpisala dokument, s katerim sva se strinjala oba in izraža stanje na dan prevzema. Kolikšne so bile terjatve, koliko je bilo obveznosti, koliko je bilo negativnih obresti za neskrbno pravljanje, bo vsekakor pokazal čas. So bila pa v preteklem letu s strani revizije pregledana posamezna področja delovanja občine, kjer je bilo v več primerih ocenjeno, da je bilo ravnanje in vodenje s strani odgovornih tvegano oziroma zelo tvegano. Večji del tveganj smo v preteklem letu uspešno sanirali, nekaj pa jih je še ostalo odprtih.

V svojem popravku se je g. Tekavc dotaknil tudi mojega strokovnega profila. Pravilno je ugotovil, da sem večino svojega dela posvetil področju kriznega upravljanja. Samo časovno umestitev je malo zgrešil. Ko je on še

kot golobrad gulil šolske klopi, sem se sam uspešno spopadal na področju varovanja osnovnih demokratičnih vrednot in varnostnega načrtovanja po principih in politiki EU in NATA. Kar pomeni, da mi je zelo poznana tudi taktika podtalnega delovanja.

Preseneča me dejstvo, da sem večji del elementov s tega področja prepoznal v ravnanju g. Tekavca, ki pa bi moral po svojem osnovnem poslanstvu stopati daleč od takih praks.

Na koncu je prav, da se dotaknem še nekaj konkretnih navedb iz njegovega popravka. Očita mi, da sem se po enem letu prekvalificiral v poklicnega župana. Naprej bi rad pojasnil status nepoklicnega župana, ki ga je on z nekajurnim delom na teden izvrševal. Županu naše občine glede na število prebivalcev pripada 51. plačni razred kar za nepoklicno opravljanje funkcije pomeni bruto 1.564,83, neto 1.138,10 EUR, za poklicno opravljanje funkcije bruto 3.129,66, neto 1.917,34 EUR. Opravljanje nalog nepoklicnega župana sem od vsega začetka vzel resno in odgovorno, prisoten sem bil poln delovni čas, nemalokrat tudi popoldan in v času vikenda. Prav zaradi vsakodnevne vpetosti v dogajanje v občini v najširšem pomenu besede sem se odločil, da funkcijo župana pričnem opravljati profesionalno.

V zadnjem delu se g. Tekavc zopet dotika stanja občinskih financ ob prevzemu mojega županovanja. Dejstva sem že večkrat pojasnil, kar pa se tiče preteklega leta, sem tudi v januarski številki predstavil investicije in nakazal, katerih zapletov še nismo uspeli rešiti. Drži, da smo v leto 2020 vstopili z nekaj več kot 640.000 EUR, na kar sem zelo ponosen. Pozitivni številki navkljub s strani bivšega župana ni bilo pojasnjeno, da smo decembra 2019, po sklepu občinskega sveta, realizirali nakup Rajhove domačije v višini 350.000 EUR, da zaradi preteklega zapleta s podjetjem JUB, ki se vleče iz preteklega mandata, nismo dobili nakazila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v višini 400.000 EUR. Upošteva omenjeno bi bil

znesek na računu občine še mnogo višji.

Bivši župan pa je pozabil omeniti, da je bilo občini v lanskem letu zaradi izgube tožbe s podjetjem Energoplan d. d. zaradi vrtca Dol, potrebno plačati 72.000 EUR sodnih stroškov in da zaradi njegovega samovoljnega prenehanja plačevanja mesečnih najemnin za vrtec Dol v preteklem mandatu, obveznosti neplačanih najemnin, zgolj za glavnico, znašajo 1.490.810,50 EUR, pri čemer v tem znesku zamudne obresti niso upoštevane. Kaj hitro ugotovimo, da navzven pozitivna finančna zapuščina preteklega mandata v osnovi skriva nezavidljive obveznosti, ki jih bo potrebno prej ali slej poravnati. Nadalje g. Tekavc zavaja, ko v popravku piše, da je v prvem letu svojega mandata obnovil tri šole. Resnica je, da so bila občini sredstva za obnovo (energetsko sanacijo šol) dodeljena s strani Ministrstva za infrastrukturo s sklepom 441-1/2013/688-00009000 dne 23. 7. 2013, torej še v času župana Primoža Zupančiča. Občina je takrat pridobila pravico do povrnitve stroškov investicije v višini 802.354,53 EUR. Srčno upam, da sem pojasnjevanje s tako vsebino zapisal zadnjič v tem mandatu, saj, kot sem poudaril na začetku, je tak način komuniciranja zame preveč mračen in turoben, po naravi sem večni optimist, ki si želi in veseli trenutkov na svetli strani življenja.

•Željko Savič, župan

Gradbena dela in avtobusni prevozi v izrednih razmerah

Pomlad je tu v vsem svojem sijaju, prav tako nove težave in nedokončana dela. Če imate tudi vi kakšno vprašanje v zvezi z našo občino, nam pošljite vprašanje na elektronsko pošto pletenice@dol.si ali na naslov Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

Zelo sem se razveselil seznama kmetij za občinsko samooskrbo. Predlagam, da seznam še dopolnite z navedbo živil, ki jih je možno dobiti na posamezni kmetiji ter v katerem času leta (celoletno, sezonsko, posamezni meseci). Seznam bo imel toliko večjo vrednost, kolikor bolj popoln bo in bogat z informacijami ter ažuren. Morda bi zaposleni na Občini, ki pokriva kmetijstvo, bil uradni skrbnik seznama in ga nekajkrat na leto ažuriral. Tudi čebelarji ne bi smeli manjkati na seznamu. Takšen seznam bi moral biti stalno izpostavljen in dostopen tudi na spletni strani. Objava seznama v eni izmed prihodnjih števil Pletenic bi bila zelo smiselna.

O: Naše pridelovalce smo pozvali k sodelovanju že v prejšnji številki Pletenic, zato tokrat objavljamo vse, ki so bili pripravljeni sodelovati in se predstaviti. Ogledate si jih lahko od strani 8 do 13.

2. VPRAŠANJE

Verjetno nisem prvi, ki je predlagal naslednje, vendar je čas zmanjšane prometa po Zasavki v času koronakrize idealen čas za gradnjo krožišča v Vidmu. Vem, da so še ostale zadeve, ki odmikajo začetek gradnje in jo pogojujejo, vendar sedaj bi bilo treba še bolj pritiskati na vse, ki ... Argument je močan. Gradnja v času polnega, normalnega prometa, po možnosti v zimskem času, bi mnogo bolj paralizirala občino.

O: Z mnenjem občana se na Občini zelo strinjamo. Prav gotovo bi bilo v času epidemije s koronavirusom dobro začeti z večjimi cestnimi projekti, ko je gostota prometa zelo zmanjšana, vendar smo v začetku aprila s strani Direkcije RS za infrastrukturo prejeli pojasnilo, da je projektna dokumentacija za ureditev krožnega križišča Videm v končni fazi pridobivanja oziroma noveliranja potrebnih soglasij ter pridobivanja še zadnjih zemljišč. Ko bodo vsa soglasja in zemljišča pridobljena, sledi razpis za gradnjo, predvidoma v drugi polovici leta 2020.

• Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

Naša občina je zelo vetrovna. Veter dosega velike hitrosti na bolj izpostavljenih mestih. Kot da bi bila celotna dolina zračni tunel za pretok zračnih mas. Ker so vremenski ekstremi (vetrolom, odkrivanje streh) vse pogostejši, v prihodnosti ni za izključiti kakšnih vremenskih katastrof. Za izboljšanje stanja predlagam, da bi ob cestah (po eni ali po obeh straneh) zasadili drevored dreves, predvsem takšnih, ki so učinkoviti zaviralci hitrosti vetra. Po možnosti medovitih dreves, ki bi čebelarom nudila še pašo ter nasploh olepšala videz

naše občine.

O: Drevoredi so seveda super, ampak ob cestah moramo zagotoviti pas zemljišča ustrezne širine in odmika od ceste, česar pa nimamo. Odkup zemljišč v ta namen seveda ni smisel, saj imamo dovolj drugih nujnejših odkupov. Potem je tu tudi zagotavljanje varnosti v cestnem prometu ter redno čiščenje in oskrba drevoredov, kar prinaša dodatne stroške. Drevoredi so tako bolj primerni za parke in sprehajalne poti, kjer ni motoriziranega prometa. Kjer bo to možno, jih bomo v čim večji meri vključevali v zasnove.

• Občinska uprava

4. VPRAŠANJE

V Zaborštu pri Dolu je zelo priljubljena steza Pumptrack, katere, žal, razen košnje trave, nihče ne vzdržuje. Na delih proge so nastale že velike luknje, iz katerih plazijo kamenčki, ki so zelo nevarni pri vožnji na progi. Prav tako je

možnost poškodb zelo velika, saj so robovi proge nezaščiteni z zemljo in travo. Prosimo vas za informacijo, kdo je pristojen za vzdrževanje. Kdaj nameravajo poškodbe sanirati? Glede na to, da je to zelo obiskana točka, pričakujemo redno vzdrževanje.

O: Za vzdrževanje objekta je zadolžen njen lastnik, torej Občina. Poškodbe si bo ogledal vzdrževalec javnih površin in izvedel sanacijo v najkrajšem možnem času, vsekakor še v tem mesecu. V prihodnje bomo pozornejši na omenjeno težavo.

• Občinska uprava

5. VPRAŠANJE

Ali bomo uporabniki medkrajevnega avtobusa prejeli povračilo oziroma dobropis za mesečne karte, ker je bila

avtobusna povezava sredi meseca marca prekinjena?

O: Obveščamo vas, da so s ponedeljkom, 11. maja, spet začeli obratovati avtobusi na medkrajevnih linijah, in sicer v polnem obsegu. Do nadaljnjega nakup vozovnice pri vozniku in validacija vozovnice na vozilu nista omogočena. Marčevske mesečne vozovnice se bodo podaljšale za mesec maj.

Še naprej bodo izvajani vsi predpisani ukrepi, pomembni za varnost potnikov in zaposlenih, zato tudi vas prosimo, da upoštevate nekaj preprostih pravil:

- Potujte samo, če ste ZDRAVI in če je to nujno potrebno.
- Pred, med in tudi po potovanju upoštevajte VARNOSTNO RAZDALJO (vsaj 1,5 m) ter primerno HIGIENO ROK in KAŠLJA.
- Uporaba ZAŠČITNIH MASK je obvezna, prav tako RAZKUŽEVANJE ROK.

• **Arriva**

6. VPRAŠANJE

Otroška igrala pred osnovno šolo na Vidmu in še kje po naši občini bi bilo potrebno obnoviti. Kdo je zadolžen za to? Zakaj se to ni uredilo med karanteno, ko je bilo vse zaprto?

O: Potrebe po ureditvi otroškega igrišča pred OŠ Janka Modra v Vidmu se na občinski upravi zavedamo že dlje časa. V sodelovanju z zaposlenimi v enoti vrtca in zunanjimi strokovnjaki smo že maja lani oddali prijavo za evropska sredstva (sklad EKSRRP) v vrednosti sofinanciranja 40.000 EUR za ureditev in nadgraditev omenjenega igrišča, ki bo otrokom poleg zabave omogočil tudi boljši gibalni razvoj. Projekt je v zadnji fazi preverjanja skladnosti z razpisnimi pogoji. Zeleno luč Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter začetek obnove pričakujemo proti koncu poletja oz. v začetku jeseni. Več o projektu boste lahko prebrali v naslednji številki Pletenic.

• **Občinska uprava**

Povzročanje prekomernega hrupa

Občani so nas obvestili o pojavu prekomernega hrupa v strjenem naselju, zato v nadaljevanju podajamo nekaj informacij s tega področja, hkrati pa vse občane Občine Dol pri Ljubljani pozivamo k uvidevnosti do sokrajanov s tem, da spoštujejo navedene določbe glede povzročanja prekomernega hrupa.

Hrup in z njim povezane kršitve opredeljujeta Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) (Ur. l. RS, št. 70/06) in Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05). Uredba ureja predvsem področje hrupa, ki izhaja iz dejavnosti različnih subjektov. Pristojnost za izvajanje nadzora nad spoštovanjem določb Uredbe imajo inšpektorji za varstvo okolja. Izvajanje ukrepov za prekrške po (ZJRM-1) pa je v pristojnosti policije.

Po Zakonu o varstvu javnega reda in miru se za prekršek kaznuje, kdor na nedovoljen način med 22.00 in 6.00 moti mir in počitek ljudi s hrupom, pri čemer ne gre za nujne intervencijske ali vzdrževalne posege. Navedeni zakon ne daje posebnega statusa sobotam, nedeljam in praznikom, zato tudi na te dneve velja enaka splošna ureditev kot za delavnike. Po drugem odstavku tega člena se za prekršek kaznuje, kdor z uporabo televizijskega ali radijskega sprejemnika, drugega akustičnega aparata ali akustične naprave ali glasbila moti mir ali počitek ljudi, kar ni posledica dovoljene dejavnosti. V tem drugem primeru gre za povzročanje hrupa ne glede na dnevni čas, pri čemer je pomembno, da tak hrup nekoga moti pri miru oziroma počitku.

Prekomeren hrup ureja tudi področje sosedskega prava, pri katerem stvarnopravni zakonik določa, da mora lastnik svojo nepremičnino uporabljati tako, da drugim ne povzroča prekomerne škode (t. i. prepovedana emisija). Lastnik nepremičnine mora pri uporabi svoje nepremičnine opuščati dejanja in odpravljati vzroke, ki izvirajo iz njegove nepremičnine in otežujejo uporabo drugih nepremičnin čez mero, ki je glede na naravo in namen nepremičnine ter glede na krajevne razmere običajna, ali povzročajo znatnejšo škodo.

Tudi Odlok o javnem redu in miru v občini Dol pri Ljubljani določa, da je vsakdo, ki prebiva ali se začasno nahaja na območju Občine Dol pri Ljubljani, dolžan ravnati tako, da ne moti, vznemirja ali ovira drugih oseb pri delu, razvedrilu ali počitku, da ne ogroža njihovega zdravja ali premoženja, spoštuje javni red in mir.

• **Občinska uprava**

Če želite domače, *imate veliko izbiro*

V naši občini je kar veliko pridelovalcev in dostavljalcev domače hrane, zelenjave, sadja in drugih pridelkov. Vse smo poklicali, tiste, ki so se na povabilo odzvali, jih najdete na naslednjih straneh.

Čebelarstvo Vidic, Blaž Vidic, Videm 6C

Družina Vidic se s čebelarstvom ukvarja že več kot 50 let. Pridelujejo različne vrste medu. Trenutno ponujajo kostanjev, gozdni, cvetlični in akacijev med. Med se lahko prevzame vsak delovni dan (zaželeno po predhodnem dogovoru na številko 01 5647363 ali elektronskem naslovu cebelarstvo.vidic@gmail.com) na naslovu Videm 6c.

Kmetija pri Mežnarju, Matjaž Zajc, Beričevo 26

Na kmetiji pri Mežnarju v tem času ponujajo vse vrste sezonske zelenjave. Tam lahko dobite šparglje, mlado čebulo, česen, čebulo, korenje, krompir, zelje, repo, fižol, rdečo peso. Poudarjajo, da je zelenjava izključno lastne pridelave. Naročila in informacije lahko dobite na telefonski številki 041 228 572 (Matjaž) ali elektronski pošti zajc.matjaz78@gmail.com.

Kmetija Pr' Jakopčevih, Vinko Vode, VINJE 32

Pr' Jakopčevih se ukvarjajo z ekološko pridelavo, kjer ni uporabe mineralnih gnojil in sintetičnih FFS-jev. Ukvarjajo se s pridelavo jabolk, goveje živine in žit. Trenutno na kmetiji lahko kupite različna žita, pšenico, piro, ajdo in mlevske izdelke. Pokličite jih na telefonsko številko 040 377 090.

KMETIJA PR' FLAJŠMAN, IVANKA IN JOŽE RIHTAR, BERIČEVO 48

Na Flajšmanovi kmetiji v Beričevem sta se rodila znameniti skladatelj Jurij Flajšman in njegov brat Andrej Flajšman, ki je bil znan botanik. Danes se njuni potomci ukvarjajo s pridelavo zelenjave za prodajo individualnim kupcem. Na kmetiji gojijo sezonsko zelenjavo, ki jo prodajajo na

ljubljski tržnici. Njihove njive in travniki se nahajajo od Ihana do Šentjakoba, večinoma pa so v bližini domačije. Ponujajo vso vrsto sezonske zelenjave za uporabo v gospodinjstvu. Kontakni telefoni: 01 5626 170, 051 272 290, 041 506 140.

Družinska Turistična Kmetija Tone Čič, Pr' Krač, Dolsko 19

Že od nekdaj znana domačija in turistična kmetija Pr' Krač ima zelo raznovrstno ponudbo, ki ni sestavljena samo iz prehranskih dobrot, pač pa tudi iz umetniškega vidika in navdiha. Ponujajo sadje in sadne izdelke, kot sta jabolčni sok in kis, zelenjavo – od sezone skozi vse leto (krompir, solata, fižol, bučke, zelje), potem meso in mesne izdelke: kolone, kozličke v aprilu in maju, piščance, salame, slanino (tudi mangelico). Pohvalijo se lahko tudi s pekovskimi izdelki. Imajo namreč pirino in rženo moko, zrnje, kruh in pehtranovo potico po naročilu. Kmetija Pr' Krač pa se lahko pohvali tudi s turistično-ekološko ponudbo (tudi kosila), video programi in različnimi razstavami. Dobite jih na telefonskih številkah 01 5638 260 in 041 412 288.

Kmetija Pr' Velepču, Janez Velepec, Beričevo 21

Kmetija se imenuje po domače Kmetija pr' Velepču. Gre za srednje veliko kmetijo v središču Beričevega z dolgoletno tradicijo pridelave kakovostnih pridelkov. Znani so predvsem po pridelavi jagod in krompirja ter sezone zelenjave. Več informacij lahko dobite na telefonski številki 031 568 000 ali 051 237 325 ter na elektronskem naslovu velepec. janez@siol.net ali jan.city1@gmail.com.

Kmetija Kufin, Samo in Sonja Upelj, Senožeti 73A

Ekološka kmetija Na Kufin se nahaja na Dolenjskem v naselju Velike Češnjice. Tam imajo nasad orehov, več kot sto dreves različnih sort, ki so žlahtne in obenem prilagojene za slovensko podnebje. Orehe vzgajajo in zanje skrbijo na trajnostni in povsem ekološki način. Končni izdelki, celi orehi z lupino oziroma samo orehova jedrca se po kakovosti, velikosti in okusu uvrščajo v najvišji kakovostni razred in se tržijo pod blagovno znamko Slovenski orehi in Srce Slovenije. Samo in Sonja sicer živita v Senožetih, a se pogosto vozita na kmetijo, kjer preživita velik del svojega časa. Jih pa lahko poiščete po telefonu 041 778 242, morda tudi na e-naslovu samo.upelj@gmail.com.

Kmetija Pr' Sirk, Marjan in Vera Belcijan, Kleče Pri Dolu 14

Na kmetiji lahko dobite sadje in sadne izdelke, predvsem jabolka, sladki mošt in lubenice. Poleg tega tudi zelenjavo, začeni s krompirjem, solato, česnom, čebulo, stročjim in fižolom v zrnju pa še kaj. Imajo tudi sveže seneno mleko. Med pekovskimi izdelki ponujajo drobno pecivo, piškote, potice. Vsa pridelava je naravna, zato je ponudba količinsko omejena in je najbolje, da jih prej pokličete na telefona 01 5647 565 in 051 353 165.

Kmetija Žle, Karin Žle, Beričevo 45

Pri Žletovih pravijo, da gre za družinsko kmetijo, na kateri delajo mama Marinka ter njeni otroci Rok, Andrej in Mateja z družinami. Stranke jih lahko med tednom dobijo med dopoldanskimi urami in ob sobotah do dveh na Koseški tržnici v Zgornji Šiški v Ljubljani ali po dogovoru na kmetiji v Beričevem. Glede izdelkov in pridelkov pa bi težko našli nekaj, česar nimajo. Od šparglov, brokolija, bučk, cvetače, feferonov, jajčevcev, do vseh vrst radiča in solate, krompirja, česna, zelja, jagod, jabolka, fižola, orehovitih jedrc, hrena. Sicer pa je spisek tako dolg, da je najbolje, da povprašate kar pri njih. Njihov kontakt: 041 763 069 ali 040 797 410 ter po elektronski pošti karinzle15@gmail.com.

Eko Kmetija Žgajnar, Prevzem Na Kmetiji, Dostava Na Dom

»Vse svoje napore usmerjamo v to, da bi bili kakovostni, izvirni in prodorni. To je od nekdaj naš način življenja. Delamo kot dobri gospodarji in za nas je najpomembnejše, da se naše živali dobro počutijo. Iz mleka, ki ga namolžemo na naši kmetiji, še v istem dnevu naredimo mlečne izdelke. Naša proizvodnja je v celoti ekološka. V izdelke dodamo le pazljivo izbrane ekološke dodatke, predvsem sadje in zelišča. Ne uporabljamo umetnih sredstev za konzerviranje in drugih aditivov. Naša kmetija ponuja dom več vrstam slovenskih avtohtonih pasem živali. Med njimi boste našli krškopoljske prašiče, cikasto govedo in posavske konje. Med mlečnimi izdelki ponujamo bio mleko in biofermentirane mlečne izdelke, bio jogurte, bio skuto, bio smetano in bio izdelke iz smetane ter bio sire. Tu so še mesni izdelki in sveže meso – goveje, telečje in svinjsko ter suhomesnate izdelke (klobase, salame, panceto, svinjsko mast, ocvirke ...). Vso našo ponudbo si lahko ogledate preko naše spletne trgovine: <https://narocila.biodobrote.si/>. Nudimo pa vam tudi dostavo na dom,« so zapisali v sporočilu. Njihov e-naslov kmetija.biodobrote@gmail.com

Ribogojnica Vidmar, Vodomec D. O. O.

»Smo družinsko podjetje in sodobna ribogojnica z dolgoletno tradicijo. Z vzgojo kalifornijskih postrvi smo začeli leta 1964 na eni lokaciji, danes pa jih gojimo že na štirih – v Zalogu pri Cerkljah, Ilirski Bistrici, Novi Štifti in na Pšati,« so nam sporočili. Pravijo, da so navezali že kar nekaj stikov za dostavo sveže očiščenih postrvi in svežih filetov postrvi. Njihova želja je, da bi si pridobili mesto prodaje v občini Dol pri Ljubljani, kjer bi iz dostavnega avtomobila vsak torek razdelili naročeno blago. »Naš moto je, da lokalno vzgojene postrvi čimprej brez posrednikov pripeljemo do kupca. Naši kontakti so e-naslov ribogojnica.vodomec@gmail.com, telefon 070 888 444 ter spletna stran www.postrvi.si.

Vrt zdravilnih rastlin D. O. O., Sabina Grošelj, Videm 24 B

Zdravilne rastline imajo čudovit okrogel, energijsko zasnovan domek na travniku v Osredkah 45 pod varstvom profesorice Sabine Grošelj, holistične zeliščarke in svetovalke različnih alternativnih pristopov, ortomolekularne medicine, dela z zvokom. 300 različnih vrst pokriva 1000 kvadratnih metrov, ekološko obdelanih površin brez dodajanja kemičnih sredstev za varstvo in regulacijo rasti ter brez gensko spremenjenih organizmov. Rastline se nabira na višku njihovih zdravilnih moči, ujetih v čajnih mešanicah, alkoholnih in oljnih izvlečkih, mazilih, začimb-nih mešanicah, marmeladah, vinih, sirupih, blazinah po svojih lastnih receptur-ah na poseben način. Znani so po goji, ingverjevemu, lučnikovemu sirupu in olju pegastega bandlja ter česnovem pripravku, posebnih čajih, mažah in receptur-ah poleg 60 drugih zvarov. Vsako leto imajo na vrtu tudi dneve odprtih vrat. Le-tos so jih poimenovali Sončni dnevi, ko obiskovalcem ponudijo svoje izdelke in pridelke. Sicer pa je kontakt: Sabina Grošelj, Vrt zdravilnih rastlin d.o.o., Videm 24 b, telefon 031 251 608 ali e-naslov vrtzdravilnihrastlin@gamil.com.

Ekološka Kmetija Pr' Travnari, Silvester in Anamarija Grilj, Velika Vas

Kmetija se nahaja na južnem pobočju Ciclja, sicer v sosednji občini, a je njena ponudba nadvse dosegljiva tudi našim občanom. Ekološko so začeli kmetovati leta 2002, dve leti so bili v preusmeritvi, leta 2004 pa so dobili certifikat ekološke kmetije. Že takrat so poleg govedi redili nekaj drobnice za meso. Leta 2005 so mesne ovce zamenjali z mlečnimi ter čredo povečali. V letu 2014 so začeli predelovati ovčje mleko v mlečne izdelke, kot so jogurt, skuta, albuminska skuta, mladi sir v solnici, poltrdi sir. Imajo tudi nekaj koz, katerih mleko tudi predelujejo. Izdelki imajo status ekološki in jih prodajajo na domu ali po dogovoru dostavijo tudi na dom. Najdete jih na Facebook strani Ekološka kmetija Pr' Travnari, Sirarstvo Grilj.

Vadba nogometa in poškodbe igrišča z umetno travo

Poškodbe mreže

Požgana umetna trava

Vlada je po zakonu o športu na dopisni seji registriranim športnikom dovolila treninge na ali v vseh športnih objektih in površinah v naravi, z izjemo objektov, ki so sestavni del vzgojno-izobraževalnih zavodov, ter tekmovanja do vključno državne ravni v individualnih panogah brez gledalcev.

Odluk velja za 14 dni, potem bodo nadaljnji ukrepi odvisni od epidemioloških razmer in splošnih smernic zdravstvene stroke. Na podlagi odloka bomo v Nogometnem klubu Dol pričeli s procesom prilagojenih treningov za registrirane nogometaše, ki so starejši od 10 let. V klubu bomo pri vadbi upoštevali vsa navodila ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) za preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2.

Na tem mestu vas obveščamo, da rekreativna igra ta čas še ni dovoljena v skupinah, saj je treba ves čas ohraniti razdaljo najmanj dveh metrov do drugih oseb zato pozivamo in naprošamo vse občane, da ne uporabljajo igrišča z umetno travo, saj je igrišče zaklenjeno, nekateri posamezniki in skupine pa so do sedaj igralno površino, lovilne mreže in mreže na golih na več mestih namerno poškodovali (prerezane mreže, zažgana umetna trava, poškodovana ograja) in klubu

povzročili precejšnjo materialno škodo. V klubu pozivamo vse, ki ste zainteresirani za igranje nogometa, da svoje želje oz. povpraševanje pošljete na klubski e-naslov info@nk-dol.si in se bomo dogovorili za ustrezen termin, v kolikor bodo sproščeni ukrepi oz. dovoljeno rekreativno igranje nogometa.

•Marjan Ferk, Nogometni klub Dol

POZIV ZINTERESIRANIM ZA IZVAJANJE POČITNIŠKEGA VARSTVA OTROK IZ OBČINE DOL PRI LJUBLJANI

Občina Dol pri Ljubljani vabi k prijavi vse pravne subjekte, ki ste zainteresirani za izvajanje počitniškega varstva predšolskih in šolskih otrok z območja občine Dol pri Ljubljani. Občina od izvajalcev pričakuje naslednje:

- mora biti pravna oseba s sedežem v občini Dol pri Ljubljani in bo izvajala varstvo otrok na območju občine Dol pri Ljubljani;
- zagotavljati mora ustrezne prostore, kader ter poskrbeti za ustrezno varstvo in oskrbo do največ 20 otrok, v skladu z zahtevami in direktivami, povezanimi z epidemijo Covid-19;

- varovancem mora zagotoviti vsakodnevno malico in kosilo;
- zagotavljati mora varstvo v predvidenem terminu od 8. do 15. ure (cca. in ne manj kot 8 ur v kosu), vsaj 1 teden (5 delovnih dni) v kosu.

Občina bo sofinancirala varstvo v znesku 25 EUR za otroka na teden in z izvajalcem oz. več izbranimi sklenila dogovor. Prijave lahko posredujete do 31. 5. 2020 na elektronska naslova obcina@dol.si ali sandra.ucakar@dol.si. Za morebitne informacije se lahko obrnete na kontakt 01 5303 240 ali 01 5303 243.

•Občinska uprava

Ambasadorka lokalnega razvoja

Preskrba s hrano je eden večjih izzivov sodobnega časa, ugotavlja magistra geografije **KATARINA GODEC** iz Dolskega, ki je svoje magistrsko delo namenila preučevanju lokalne samooskrbe s hrano na območju LAS Srce Slovenije.

V svojo raziskavo je vključila javne, zasebne zavode in kmete, ki sodelujejo z zadrugo Jarina. Ob podpori Razvojnega centra Srca Slovenije je zadruga Jarina v preteklih letih vzpostavila enega najuspešnejših modelov delovanja kratkih prehranskih verig v slovenskih javnih zavodih. Katarina Godec uvodoma pove, da se je v zadnjih desetletjih oskrba hrane v razvitem svetu izrazito spremenila. Ob občutnem znižanju stroškov prevoza so države začele čedalje več hrane uvažati iz držav v razvoju, čemur je sledilo propadanje manjših in nastajanje velikih ter zaokroženih kmetijskih zemljišč. Razdalje med pridelavo in porabo hrane so se bistveno povečale. Izkazalo se je, da vse to zavira proizvodnjo lastne hrane in mnoge države, med njimi tudi Slovenija, danes niso več zadostno samooskrbne. V zadnjih letih to področje postaja zelo pomembno, zato se je odločila, da svoje magistrsko delo nameni raziskavi o lokalni samooskrbi s hrano oziroma kratkih prehranskih verigah, ki pomenijo pridelavo, predelavo, prodajo in porabo hrane

na zaokroženem geografskem območju s čim manjšim številom posrednikov. Pri tem je pomembna kratka razdalja poti, ki jo mora živilo prepotovati, da doseže končnega potrošnika. Področje lokalne samooskrbe je eno od prioritarnih področij usmerjenega delovanja Evropske unije, o čemer pričajo številni ukrepi. Kratka prehranska veriga je pomembno orodje slovenske politike, ki organizira različne ukrepe, ki preko Programa razvoja podeželja neposredno podpirajo vzpostavljanje in razvoj kratkih prehranskih verig. Slovenija s shemami kakovosti poskuša zaščititi kmetijske pridelke in živila, pomembna je tudi kampanja za povečanje porabe lokalne hrane, ki jo poznamo pod projektom Naša super hrana. Katarina ugotavlja, da so v Sloveniji prav lokalne akcijske skupine, razvojne agencije in občine tiste, ki na svoja območja delovanja vpeljujejo modele kratkih prehranskih verig. S projekti želijo spodbuditi kmete k lokalni pridelavi, potrošnike pa k nakupu hrane iz bližine, povečati sodelovanje med pridelalci in javnimi zavodi ter na splošno ozaveštevati javnost o pomenu prehranske samooskrbe. V Evropi so med najpogostejšimi modeli živilske zadruge, skupnostno kmetijstvo, vrtičkarstvo in kmetijske mobilne trgovine. Dokazano je, da uživanje hrane iz lokalnega okolja izboljšuje prehranske navade ter zdravstveno stanje otrok in mladostnikov v vrtcih in šolah. Javni zavodi v Sloveniji za oskrbo s hrano letno porabijo kar 120 milijonov evrov, za pripravo in izvedbo javnih naročil za nakup hrane pa pol milijona evrov. Naša sodelovnica pove, da bi lahko javni zavodi z načrtnim nakupovanjem lokalno pridelane hrane pomembno prispevali k občutno višji samooskrbi s hrano in posledično tudi k novim delovnim mestom na podeželju. V Sloveniji je bil vse do leta 2012 postopek nakupa lokalne hrane za javne zavode tako rekoč nemogoč, zato je sledila uvedba možnosti uresničevanja kratkih prehranskih verig, ki je postopek javnega naročanja poenostavil ter omogočil, da se iz javnega razpisa lahko izloči večji delež živil kot prej in posledično naroči več lokalno pridelane hrane. Države, tudi Slovenija, skušajo s promocijo povečati porabo lokalno pridelane hrane, zlasti v javnih zavodih, na katere lahko neposredno vplivajo. Cilj je, da hrana preko kratke prehranske verige prispe od pridelovalca do potrošnika s čim manj posredniki in v najkrajšem možnem času ter je v največji možni meri lokalnega izvora. S tovrstnim pristopom potrošniki uživajo bolj kakovostno hrano, hkrati pa tako podprejo okoljske kmete. Mlado raziskovalko je zanimala organiziranost kratkih prehranskih verig na območju LAS Srce Slovenije. V raziskavo je vključila javne zavode, ki so pomembni in vplivni porabniki hrane, saj se tukaj prehranjujejo najranljivejše skupine prebivalstva: otroci, mladostniki, starejši in bolniki. V raziskavo je preko anket in intervjujev med leti 2017 in 2019 vključila predstavnike 21 javnih in zasebnih vrtcev, osnovnih šol in domov starejših občanov iz občin Dol pri Ljubljani, Kamnik, Moravče, Litija, Lukovica in Šmartno pri Litiji. Da bi pridobila čimbolj celostno sliko delovanja kratke prehranske verige, je mlada raz-

skovalka intervjuvala tudi dva lokalna pridelovalca, sodelavce zadruga Jarina, predstavnika LAS Srce Slovenije in varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano. Z metodo fokusne skupine je v januarju 2019 soočila mnenja šestih akterjev in deležnikov kratke prehranske verige na preučevanem območju LAS Srce Slovenije, ki je orala ledino na področju samooskrbe v Sloveniji. Več kot polovica javnih zavodov, vključenih v raziskavo, naroča lokalna živila preko modela kratke prehranske verige, ki ga je vzpostavila Jarina, nekateri pa naročajo hrano neposredno od kmetov. Tisti, ki sodelujejo z Jarino, cenijo celostno ponudbo, saj preko njih dobijo večjo ponudbo pridelkov in se jim ni treba truditi z iskanjem ustreznih dobaviteljev. Zadovoljni so tudi z njihovo izvedbo delavnic v šolah in vrtcih. Jarina deluje po modelu t. i. prehranskega poola (bazena), saj zadruga predstavlja neposredno vez med ponudniki (lokalni pridelovalci) in porabniki (javni zavodi).

JAVNO NAROČANJE OVIRA NAKUP LOKALNE HRANE

Dve glavni oviri, s katerima se soočajo vodje prehrane ob naročanju, sta nezadostna količina in cena. Okoliške kme-

tije so namreč pogosto majhne in pridelajo premalo posameznih živil glede na potrebe. Težavo rešujejo tako, da naročijo isto živilo pri različnih ponudnikih, vendar to od njih zahteva bistveno več časa. Posredniška zadruga lahko pri tem odigra pomembno vlogo. Obenem pa to podraži ceno lokalnih pridelkov, saj je višja, kot če jo zavodi naročijo pri večjih dobaviteljih. Hrana iz tujine je namreč občutno cenejša, a tudi veliko manj kakovostna kot slovenska. Katarina Godec meni, da je edina rešitev začeti sistemsko pospeševati porabo slovenske hrane. Vodje prehrane si želijo, da ne bi bili zavezani javnemu naročanju. Nekateri predlagajo konkretno sofinanciranje lokalne hrane s strani države. Za javne zavode so kriteriji izbire dobavitelja kakovost, cena in javni razpis. Cena je povezana z javnim razpisom, saj se javni zavodi večinoma odločijo za najugodnejšega ponudnika, kar pa lokalni kmetje ali zadruga, kot je Jarina, niso. Kot pri vsaki drugi prodaji je tudi tukaj zelo pomemben odnos med potrošnikom in ponudnikom. Pri naročanju lokalne hrane so pomemben faktor vodje prehrane, ki imajo v dogovoru z ravnatelji ključno vlogo. Pri tem je zelo pomembno izobraževanje, ne le vodij prehrane, ampak tudi otrok, mladostnikov in njihovih staršev, ki sodelujejo v svetu staršev. Država zelo slabo spremlja poreklo živil, ki prispejo v javne zavode. Nujno bi bilo treba razviti model spremljanja porekla živil, saj bi lahko na tovrsten način posamezne javne zavode, pri katerih opazimo manjši delež naročanja lokalno pridelane hrane, k temu dodatno spodbudili. Dodatno podporo kratkim prehranskim verigam bi zagotovil tudi ukrep, ki bi javne zavode obvezal, da mora biti določen delež hrane, ki jo naročijo preko javnega razpisa, obvezno lokalnega izvora. Pomanjkanje takšnih spodbud je v domovih starejših občanov in v srednjih šolah še bolj zaskrbljujoče.

REŠITEV V POVEZOVANJU

Zelo pomembno je izobraževanje lokalnih pridelovalcev, njihovo povezovanje in skupni nastop na trgu, lahko tudi v okviru zadruga. Na ta način bi lahko rešili previsoke cene in nezadostne količine hrane s posameznih lokalnih kmetij. Kmetom bi morali še bolj pomagati pri pridobitvi vseh potrebnih dokumentov

in jim podati vse znanje za uspešno vključitev v sistem dobave hrane javnim zavodom. Pomembno je, da se pridelava hrane prilagodi povpraševanju. Tukaj Katarina Godec vidi pomembno vlogo KGZS, ki bi kmetom svetovala in nudila podporo pri morebitni preusmeritvi kmetijske dejavnosti. Jarina in njej podobne zadruga oz. druge oblike organizacije pridelovalcev pa bi lahko prevzele vloge povezovalca med posameznimi pridelovalci, saj je to ena bistvenih sprememb, ki jo je treba doseči, če želimo povečati pomen kratkih prehranskih verig. Raziskava je pokazala še en pomemben vidik, ki bi lahko vplival na manjše sodelovanje in zaupanje med lokalnimi pridelovalci in javnimi zavodi. Zdi se, da se ne poznajo dovolj. Magistra Godec je prepričana, da bi k boljšemu poznavanju pripomogli organizirani sejamski dogodki, na katere bi povabili tako lokalne pridelovalce, ki imajo višek pridelka in bi ga želeli prodati, kot predstavnike javnih zavodov in zasebnih vrtcev. Postopno bi se zgradilo zaupanje in sodelovanje, kar bi vodilo k povečanemu naročanju lokalno pridelane hrane. Obenem bi morali več odločnosti o redni praksi dobavljanja lokalne hrane namram državi priti tudi s strani javnih zavodov, lokalnih pridelovalcev, oskrbovancev, otrok, učencev, dijakov in njihovih staršev.

Slovenija z različnimi ukrepi, kot so Tradicionalni slovenski zajtrk, Šolska shema, Katalog živil za javno naročanje, spodbuja naročanje lokalno pridelane hrane v javnih zavodih. Vendar se je v raziskavi mlade raziskovalke izkazalo, da kar tretjina vprašanih vodij prehrane meni, da vsi ti projekti niso pripomogli k povečanju pozornosti glede naročanja hrane preko kratkih prehranskih verig. Ukrepi bi morali biti veliko bolj konkretni. Zagovornica lokalne samooskrbe s hrano zaključuje, da se morajo majhni koraki, ki lahko pripeljejo do velikih sprememb, začeti pri vsakem izmed nas. Zelo pomembno je, da jemo sezonsko hrano, nakupujemo manj in tisto kvalitetnejše. Morda bodo otroci, ki jim bodo že v šoli predstavili prednosti hrane iz domačega okolja, čez nekaj let pazljivejši in bolj kritični pri nakupu kot današnji potrošniki, ki jih pogosto zanima le cena. Sami moramo narediti, kar je v naši moči, da bo temu tako, in ne le čakati na ukrepe od zgoraj navzdol.

• Mija Bokal

Na kratko o LAS

V Sloveniji deluje 37 lokalnih akcijskih skupin (krajše LAS). Predstavniki z območja občin Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče in Šmartno pri Litiji so leta 2015 vzpostavili pogodbeno partnerstvo, organizirano v LAS Srce Slovenije. Vodilni partner LAS Srce Slovenije je Razvojni center Srca Slovenije s sedežem v Litiji. Sestavljajo ga predstavniki javnega sektorja (občine in javni zavodi), ekonomskega sektorja (podjetja in podjetniki) ter zasebnega sektorja (društva in posamezniki), ki soddločajo o tem, katere razvojne projekte in pobude bodo podprli. LAS Srce Slovenije razpolaga v aktualnem programskem obdobju 2014–2020 z 2,3 mio evrov nepovratnih evropskih sredstev, ki so namenjena za izvajanje projektov na območju, na katerem deluje LAS. Več na www.las-srce-slovenije.si.

Čebele, prijateljice od mladih dni

FRANC KRAŠOVEC je prejel najvišje čebelarstvo priznanje in pravi, da bi brez čebel težko preživel dneve.

Dve leti je v pokoju. Tako kot vsi upokojenci se tudi on bojuje s pomanjkanjem časa. »Saj veste, kako je to, kar naprej se nekaj dogaja. Predvsem pa sem vesel, da imam te svoje čebele v čebelnjaku pod hišo, s katerimi preživljam svoje dneve. Kar veliko dela je z njimi in s panji, z vsem, kar se okrog tega dogaja,« nam ob začetku pogovora pove Franc, ko sedimo na vrtu pred njegovo hišo sredi Križevske vasi s čudovitim

pogledom na Savsko dolino. Z nama je tudi njegova žena Milena, ki mu pri čebelnjaku pomaga, kolikor zmore. »Rada kaj storim, a vendarle glavno delo prepustim njemu. Za čebelarjenje moraš biti rojen. In to Franc je, zagotovo.« Rodil se je na Hribu nad Ribčami, nato se je preselil v Križevsko vas, ženo je spoznal v bližnji Zagorici. »Tu se je pred 35 leti ponudila priložnost, da smo kupili staro leseno hišo, jo podrli in zgradili novo. Mlajši sin je z nama, starejši pa

je v bližnjih Osredkih. Tudi vnuke imava, enega pa zdaj kmalu pričakujemo,« nekaj o zasebnih zadevah pove Franc. Njegova zgodba je sicer vseskozi povezana s čebelami in čebelnjaki, čeprav je vse svoje življenje tudi delal. »Najprej sem delal v gradbeništvu, kar dolga leta sem skrbel za vodovode v Križevski vasi, Zagorici in Klopcah. Kasneje sem šel delat v Belinko, tam pa sem po dolgih letih dočkal tudi pokoj. Zdaj nama je z ženo prijetno, tudi z našimi pokojninami se da preživeti,« se nad življenjem ne pritožuje. A vendarle je resnica preprosta. Francu bi brez čebel nekaj velikega manjkalo. »Kaj pa vem, kako bi bilo, če ne bi imel dela z njimi in čebelnjakom, ne vem, kaj bi počel. S čebelami se ubadam že od mladih let, pri sedmih sem imel že svoj prvi panj. Povsem resno pa se z njimi ukvarjam že 45 let. Moj oče je bil čebelar, takisto tudi moj stric in seveda tudi dedek. Zanimivo, da moja sinova to ni preveč pritegnilo. Mlajšega je še, pa smo ob neki nepriliki ugotovili, da je alergičen na čebelji pik. Smo ga zaradi tega morali peljati celo na urgenco. Upam, da se bodo vsaj vnuki lotili tega dela nekoč.«

TUDI MENTOR NA ŠOLI

Njegova »čebelja« zgodba ima zanimiva pota. »Pri mojih 17 letih se je oče ponesrečil in umrl. Potem sem pri 21-ih prevzel panje in tako je šlo naprej. Na začetku sem bil član čebelarskega društva Moravče, leta 1984 pa sem prišel v Dolsko v upravni odbor in sem tam še vedno. Dolga leta sem bil tajnik, zdaj pa sem tudi že dolgo blagajnik,« pove Franc. Zanimivo je, da so se tudi čebele kar selile z njim. »Eni jih vozijo na pašo, meni tega ni treba, saj imajo dovolj hrane tule v okolici. Zdaj imam 17 panjev. Se pa čebel ne bojim. Je že res, da te včasih kakšna tudi piči, a če si jih navajen, ni hudega. Na leto pridelamo okrog 200 kilogramov medu, nekaj ga prodamo, nekaj ga podarim. Pa ni vsako leto enako. Lani je bilo slabo, deževno, tako da je bil

DVE VRSTI MEDU

Sam ima predvsem dve vrsti medu. »Pri nas je samo cvetlični in kostanjev med, saj je te paše za čebele dovolj. Načeloma velja, da pridejo na hektar zemlje štirje panji, pri nas pa je veliko gozdov in travnikov

pridelek za pol manjši, pa še čebele smo morali hraniti, da so sploh preživele.« Franc pravi, da mu je delo s čebelami predvsem v veselje, a je kar veliko dela. Prav tako v društvu. »V Dolskem, mislim, nas je 76 članov čebelarkega društva. Res je, da sem zdaj dobil najvišje čebelarke priznanje, priznanje Antona Janše I. stopnje, za dolgoletno neprekinjeno delo, več kot 26 let v društvu. Moram priznati, da sem na to ponosen, saj gre v naših vrstah dejansko za najvišje priznanje.« Doda, da čebelarji med seboj ne tekmujejo, ampak si bolj pomagajo. A s čebelarjenjem se ne ukvarja samo doma. »Sem tudi mentor mladih v šoli v Dolu. Tam

imamo nasproti glavnega vhoda svoj čebelnjak, zdaj že dve leti. Otroke učim vse, kar se nanaša na delo s čebelami in tega ni malo, precej je teorije pa tudi praktičnega dela. Kot mentor zdaj delujem že štiri leta. Lani smo imeli 35 otrok, letos jih je 12. Večina med njimi ima čebelnjake tudi doma, s katerimi se ukvarjajo njihovi starši ali stari starši. Naj povem, da je naša čebelarke družina kar velika, sicer pa jih je v Sloveniji 212, čebelarke zveza ima osem tisoč članov, vsaj uradno registriranih.«

VELIKO DELA IN STROŠKOV

A delo s čebelami ni vedno povsem lahko. Omenili smo že neugodne

vremenske razmere, tu so še bolezni in naravni sovražniki. »Najhujši sovražniki so sršeni in ose, nekaj tudi vešče. Veste, sršen jih kar počaka pred vhodom, ampak ne napada tistih, ki odhajajo, pač pa tiste, ki se vračajo, saj so polne medu. Tako deluje naravni zakon. Čebele znajo biti občutljive na vreme ali na luno. Kadar so agresivne, jih je bolje pustiti pri miru, saj so naslednji dan povsem krotke. Delo z njimi je zanimivo, to pa res.« Ko ga še enkrat povprašam, kaj bi počel brez čebel, se kar zamisli. »Biti čebelar je velik del mojega življenja. Moja Milena pravi, da so najprej čebele, potem vse drugo. Pa je verjetno kar res! Veste, je pa še ena velika resnica. Čebelar mora vedno imeti za eno leto zaloge medu, sladkorja in denar. Brez tega ne gre in to čebelarji dobro vemo. Je kar nekaj dela in tudi nekaj stroškov. Pa je vendarle lepo.« •Matjaž Kranjec

Franc Kraševce prejel najvišje čebelarke odlikovanje

Čebelar Franc Kraševce iz Križevske vasi je 7. marca 2020 prejel najvišje čebelarke odlikovanje Antona Janše I. stopnje. Kraševce čebelari že 37 let in v tem času se je v okviru Čebelarkega društva Dolsko, katerega član je in ki ga je za to odličje tudi predlagalo, aktivno udeleževal na različnih področjih. 14 let je bil tajnik društva, 8 let član komisije za zdravstvo in v komisije za izobraževanje, 10 let blagajnik ter zadnje 4 leta mentor čebelarkega krožka na OŠ Janka Modra. S svojim delovanjem je pripomogel k razvoju čebelarstva na lokalni in državni ravni, za kar je predhodno že prejel odlikovanje Antona Janše III. (leta 2006) in II. stopnje (leta 2014). Najvišje čebelarke odlikovanje mu je na 69. občnem zboru Čebelarke zveze Slovenije, ki je potekal na Brdu pri Lukovici skupaj z ostalimi petnajstimi čebelarji prejemniki izročil predsednik Čebelarke zveze Slovenije Boštjan Noč. Odlikovancu se iskreno zahvaljujemo za njegov doprinos k razvoju čebelarstva in mu iz srca čestitamo!

•ČD Dolsko

Prejemniki odlikovanj Antona Janše I. stopnje v letu 2020. Franc Kraševce je šesti z leve strani.

Stičišče Središče – podpora za društva in zasebne zavode

Regionalno stičišče združuje društva, zasebne zavode in druge nevladne organizacije iz različnih vsebinskih področij delovanja. Tako smo na ravni Osrednjeslovenske regije tukaj za vas Stičišče Središče, ki se nahaja v Ljubljani in ga vodi Zavod Nefiks.

Vodja Stičišča Jože Gornik: »To, da imamo sedež v Ljubljani, nas ne ustavi, da ne bi aktivnosti izvajali tudi v drugih občinah te regije. Veseli bomo vaše pobude, izraženega interesa za sodelovanje ali pa samo vprašanja, na katerega vam lahko odgovorimo.«

Naša vloga je podpora organizacijam v Osrednjeslovenski regiji.

INFORMIRANJE

- Vsak mesec pošiljamo e-obvestilnik Stičiščnik, ki ponuja aktualne informacije glede razvojnih potencialov za društva, zasebne zavode in druge nevladne organizacije.
- Vzpostavili smo mailing listo, ki se ji lahko pridružite vse organizacije, ki delujete na območju občine.
- Pod imenom Stičišče Središče nas naj-

dete na Facebooku in Instagramu, vse informacije, vključno s prijavi na mailing liste pa na www.sticisce-sredisce.si.

- Dosegljivi smo tudi na elektronski pošti: sticisce@nefiks.si ali na telefonu 040 698 915.

IZOBRAŽEVANJA

- Vsak mesec izvedemo vsaj dve izobraževanju s področij, ki so aktualna za organizacije sektorja: financiranje, pridobivanje prostovoljcev, upravljanje, vodenje, promocija ... Če se v vaši občini zberejo predstavniki vsaj šestih društev, nas kontaktirajte in bomo usposabljanje po dogovoru izvedli na območju vaše občine.

- Za organizacije, ki bi rade razvile dodatne dejavnosti, imamo poseben sklop usposabljanj »Organizacije z razvojnim potencialom«.

SVETUJEMO IN NUDIMO:

- osnovno pravno pomoč,
- osnovno pomoč pri administraciji nevladnih organizacij,
- projektno svetovanje,
- pomoč pri registraciji spletne domene in postavitvi spletne strani,
- pomoč pri pripravi vabil na dogodke,

zbiranja prijav in beleženja kompetenc udeležencem z e-Nefiksom.

POMAGAMO:

- drugim organizacijam predstaviti vašo ponudbo in najti primerno storitev ali produkt, ki ga nudijo druge organizacije (npr. prostore, ozvočenje idr.) – v nekaterih primerih celo brezplačno;
- v sklopu NVO prijazno najti primerno storitev ali produkt zase po ugodnih cenah ali brezplačno;
- postaviti spletno stran ali družbena omrežja – dvema organizacijama mesečno brezplačno.

Draga društva, zasebni zavodi in druge nevladne organizacije na področju občine Dol pri Ljubljani, vabimo vas, da se nam pridružite, saj lahko povezani skupaj ustvarjamo kvalitetno okolje za življenje vseh občanov. Več informacij najdete na naši spletni strani sticisce-sredisce.si, dosegljivi pa smo tudi na elektronski pošti sticisce@nefiks.si in telefonu 040698915.

• Darja Kepec

Zelene strehe – zasadimo dragocen košček narave na strehi

Slovenski čebelarji z vso skrbnostjo in vestnostjo opravljamo čebelarstvo dejavnost, v prvi vrsti pa so naša skrb čebele. Zavedamo se, za kako ranljiva bitja gre in kako pomemben del narave so, kako pomembne so za našo prihodnost. Vsak posameznik lahko pomaga čebelarstvu s sajenjem medovitih rastlin. Te bodo privabile čebele in ostale oprasevalce, mi pa bomo uživali ob pogledu na pridne čebele in se ob vsaki kapljici zaužitega medu spomnili, kako dragoceno je njihovo delo. Bodimo hvaležni za hrano, saj je kar 2/3 svetovne hrane neposredno ali posredno odvisne od oprasevanja čebel in ostalih oprasevalcev. Vsak lahko po svoje poskrbi, da bodo naše čebele imele dovolj hrane. Kaj lahko še naredimo za čebele? Ste že slišali za zelene strehe? Prednosti zelenih

streh so poznali že naši predniki, ki so znali s pridom izkoriščati naravne danosti. Danes, ko se vse bolj nagibamo k usmeritvam, ki so skladne z idejami varovanja okolja, pa smo priča ponovnemu preporodu. Zelene strehe v tujini niso nobena redkost in so sestavni del vsakdanje prakse. Pri nas pa je v zadnjem času zaznati večje zanimanje prav zaradi številnih prednosti, ki jih prinašajo. Že samo dejstvo, da naravi povrnemo nekaj, kar smo ji vzeli, je neprecenljivo. Zavedati se moramo, da zelene strehe privabljajo tudi čebele in ostale oprasevalce, ki so ključni za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ne nazadnje tudi za obstoj človeštva.

Še druge prednosti zelenih streh: izboljšujejo kakovost zraka, so zelo učinkovite pri zmanjšanju temperatur

zraka v urbanih središčih v poletnih mesecih, temperatura na površini klasične strehe je bistveno višja od temperature na zeleni strehi, imajo neverjetno sposobnost zadrževanja vode ob večjih nalivih, podaljšajo življenjsko dobo strehe, ker jo ščitijo pred vremenskimi vplivi, rastline na strehi vežejo nase škodljive snovi iz zraka.

• Nataša Klemenčič Štrukelj

Slovenski čebelnjak z zeleno streho

Kako bo potekal Teden ljubiteljske kulture 2020?

Letos se bo navkljub neugodni situaciji za kulturne prireditve Teden ljubiteljske kulture (TLK) – največji praznik kulture in umetnosti v Sloveniji – vseeno zgodil oz. se že dogaja. Kako, v kakšnem obsegu, kdo je letošnji ambasador in kako lahko s svojimi prispevki sodelujete in pokažete svojo ustvarjalnost, pa preberite v nadaljevanju.

Sedmi TLK 2020 bo potekal v nekoliko drugačni obliki, kot smo bili vajeni do sedaj. Zaradi aktualne situacije v zvezi z novim koronavirusom bo večina aktivnosti potekala na medmrežju – na spletni strani tlk.jskd.si in na družbnih omrežjih Facebook in Instagram. Rdeča nit letošnjega festivala je instrumentalna glasba. Za njeno večjo promocijo med mladimi in mladimi po srcu bo poskrbel letošnji ambasador klarinetist, pevec, radijski in televizijski voditelj Dejan Kranc. Tako na FB TLK profilu že potekajo predstavitve kulturno-umetniških društev in skupin, ki se ukvarjajo z instrumentalno dejavnostjo (godbe na pihala, big bandi, tamburaši, mandolinisti, citrarji, orgličarji idr.), predstavitve različnih instrumentov. V času karantene je nastalo že kar nekaj zanimivih glasbenih izdelkov, ki si jih lahko ogledate spodaj.

KAKO LAHKO SODELUJETE?

Kulturna društva in ostale organizacije, zveze, umetniške skupine, posamezni ustvarjalci lahko sodelujete s prijavo spletnih vsebin ali dogodkov na spletni strani tlk.jskd.si. Do letos ste prijavljali kulturne dogodke vseh vrst: javne vaje, dneve odprtih vrat, okrogle mize, predavanja, zaradi specifične situacije pa letos lahko prijavite spletne vsebine, ki ste jih ali jih še boste pripravili od doma v času karantene. Dogodek prijavite po klasičnem postopku, le dodajte povezavo na spletno vsebino, ki jo želite prijaviti. Dogodek naj ima trajanje od dneva prijave do 15. junija. V kolikor bodo v času od 15. maja do 15. junija dovoljeni tudi klasični kulturni dogodki, seveda prijavite tudi te. Za vse prijavitelje dogodkov bodo na FB TLK strani in Instagram profilu potekale tudi nagradne igre z zanimivimi in atraktivnimi nagradami.

ZAKAJ DO 15. JUNIJA?

Z glavnim partnerjem Tedna ljubiteljske kulture, Združenjem Sazas, smo namreč dosegli

dogovor, da so vse nekomercialne prireditve (brez vstopnine), ki se bodo zvrstile v času od 15. maja do 15. junija, oproščene plačila nadomestila za avtorske pravice. Podoben dogovor je dosežen tudi z Zavodom IPF, prav tako partnerjem projekta TLK, torej vse nekomercialne prireditve, ki vključujejo javno predvajanje fonogramov, so oproščene plačila nadomestila za javno uporabo glasbe.

Uradno TLK sicer še vedno poteka tretji teden v maju, kar pomeni, da je promocija in večina glavnih in večjih dogodkov skoncentrirana v tem času, vendar pa

društva in ostale sodelujoče organizacije in posamezniki lahko prijavijo prireditve do 15. junija. S tem želimo razbremeniti preobsežno kulturno dogajanje v posameznem lokalnem okolju in intenzivno frekvenco kulturno-umetniških vsebin v roku enega tedna.

KJE NAS NAJDETE?

Žal trenutna situacija ne omogoča združevanja, posledično so onemogočene vaje in priprave na dogodke. A nič zato! Glas o ljubiteljski kulturi, naši najljubši pristočasni dejavnosti, bomo širili še naprej po drugih kanalih.

Pridružite se nam na Facebook strani Tedna ljubiteljske kulture ali [@tedenljubiteljskekulture](https://www.facebook.com/tedenljubiteljskekulture) in spremljajte naše objave, v katerih predstavljamo instrumentalne zasedbe na Slovenskem, skladatelje, aktualno dogajanje v kulturi pri nas in v svetu ter dogajanje na drugih področjih kulture, ki jih pokriva JSKD. Če vam je bližji Instagram, pa se lahko dobimo tudi tam! Poiščite nas pod [@tlkjskd](https://www.instagram.com/tlkjskd). Komentirajte in všečkajte, predvsem pa delite med prijatelje. Tako bomo dosegli še in še ljudi in morda koga spodbudili, da:

- prime v roke zaprašen instrument,
- poprime za pero in zapiše novo kratko zgodbo, ki lahko postane roman,
- zapoje ob skladbi najljubšega skladatelja,
- preko okna s sosedom zapoje kakšno ljudsko,
- poišče stare plesne čevlje in naredi korak, dva, tri.

Dejan Kranc

Praznovanje 40 let ustanovitve

Ob vstopu v leto 2020 smo si v Društvu upokojencev Dolsko spet zaželeli veliko lepega, najpogostejše zdravje. Nevedoč, kako pomembno bo. Le kdo bi še pred dvema mesecema upal razmišljati, da bo pandemija koronavirusa tako ohromila naše aktivnosti.

Vmarcu smo Dolski upokojenci načrtovali in sklicali zbor članov, da bi na njem potrdili poročila za leto 2019 in sprejeli program za leto 2020. Več kot 200 udeležencev se je prijavilo. Vsi smo bili polni pričakovanj in veselili smo se srečanja z vsemi vami.

Novice o širitvi in prvem okuženem v Sloveniji s tem smrtonosnim virusom pa so nas streznile. Vodstvo društva se je odločilo zbor odpovedati, še preden so nas pristojne institucije opozorile, da smo upokojenci najbolj ranljiva populacija. Naše odločitve so se pokazale za pravilne.

Vendar smo naše aktivnosti morali izpeljati. Vsa poročila o delovanju za leto 2019 smo potrdili na upravnem odboru, za kar smo dobili pisna navodila iz ZDUS in Ajpesa. Vsa poročila smo oddali na Občino in Ajpes.

Samo nekaj statistike: na dan 31. 12. je bilo v društvu včlanjenih 335 članov, 10 se jih je vodilo izven evidence, tako je bilo skupno število 345 članov, kar je najštevilčnejše društvo v občini. V letu 2019 je vstopilo 17 novih članov, izstopilo 12, umrlo 11.

Leta 2019 smo organizirali tri izlete in martinovanje. Letno srečanje je bilo v Dolskem. Aktivno smo sodelovali z ostalimi društvi na našem področju, nastop s TD folklorno skupino v Cankarjevem domu. Ob koncu leta smo z darilno kartico obdarili 120 upokojencev.

Naše poverjenice obiskujejo upokojence tudi v domovih za starejše občane. Za izvedbo našega programa oziroma finančno pomoč se iskreno zahvaljujemo občini Dol.

Za leto 2020 smo si zadali kar smel program. Vendar bomo morali realizacijo prilagoditi. Kaj bo z izvedbo izletov in letnim srečanjem, bo odvisno od poteka in sproščanja ukrepov.

Našim jubilarantom za rojstne dneve pošiljamo čestitke, vse so ročno napisane, z lepimi verzi in mislimi ter že-

ljami. Hvala Mariji Avsec.

Žal pa naših jubilarantov za 80, 85, 90 in več let ne moremo oziroma jih skladno z navodili ne smemo obiskati. V letu 2020 je v društvo vstopilo 8 novih članov. Žal jih nismo mogli, kot je običajno, sprejeti na svečan način. Umrli so trije, med njimi tudi najstarejša občanka.

Letos društvo praznuje 40-letnico samostojnega delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1953 in je bilo vse do leta 1980 vključeno v Društvo upokojencev Ljubljana Moste - Polje. Kako bomo praznovali ta lep jubilej, se bo društvo odločilo kasneje. Za dobro delovanje društva so zaslužni vsi člani upravnega odbora, nadzornega odbora in častnega razsodišča ter določeni posamezniki in društva, ki nam vedno priskočijo na pomoč. Hvala vsem.

Spoštovane upokojenke in upokojenci. V teh težkih časih, v samoizolaciji, lahko rečemo, da smo nekateri doživljali težke trenutke, stiske, pogrešamo pogovor, nasmeh, stisk rok.

Sodobna tehnologija nam je prinesla novosti, da se lahko pogovarjamo in vidimo s sorodniki, prijatelji, znanci. Čas je za branje in ukvarjanje s priljubljenimi konjički. Nikar pa ne bodite po cele dneve pred televizijo, ker tudi poslušanje slabih novic negativno vpliva na naše zdravje. Uživajmo tudi v drobnih stvareh. Vsako jutro nas

Vse se je v hipu spremenilo. Dvom in strah, to sta naša največja sovražnika.

Roger Fritz

prebudi petje ptic, pogled se ustavi na cvetočih rožicah na domačem vrtu. Od sosedov se oglasi prijeten zvok harmonike. Sosedov Oto jo igra vsak dan. Pogled se mi ustavi na prizoru, kako vnuka vsak dan peljeta babico na sprehod.

Morda pa bo svet tudi zaradi novih spoznanj zdaj znal ceniti prave vrednote in opustil neznansko hlepenje po bogastvu in pomembnosti, kajti očitno še dolgo ne bo tako, kot je bilo. Do tedaj pa poskrbimo za svojo varnost in varnost bližnjih. Pustimo politične razprtije in očitjanja. Ostanimo ljudje.

•Marija Zajec, Društvo upokojencev Dolsko

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB ZA VREDNOTE NOB DOL - DOLSKO

ČESTITKA
OB 75-LETNICI

Ob dnevu zmage nad nacizmom in fašizmom (9. maj) je KO ZB NOB je v spomin in opomin vsem padlim borcem za svobodo in v zahvalo, da danes živimo v svobodni domovini ter ohranjamo tradicije NOB, položila cvetje in sveče na dvanajst obeležij.

Hvala in slava jim.

KO ZB NOB
Dol - Dolsko

Dan Zemlje in čistilna akcija Pšate

Na dan Zemlje, 22. aprila, smo se v Prostovoljnem gasilskem društvu Beričevo - Brinje odločili, da bomo čistili potok Pšata. Podobno kot lansko leto smo tudi to leto nabrali okoli 100 kilogramov odpadkov. Lansko leto sva bila dva prostovoljca, letos nas je bilo že šest. Zahvala gre tudi Občini Dol pri Ljubljani za poskrbljen odvoz smeti in malico. Upamo, da bo naslednje leto manj odpadkov plavalo v naši Pšati, naši občini in na naši Zemlji. Zemlja je naš eden in edini skupni dom. Ne pripada nam. Mi pripadamo njej, zato jo varujemo. Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

•Klemen Runtas

Prijatelji rekreacije, ponujamo vam vztrajnostni izziv: *Vzponi na Sv. Miklavža*

Organizator: ŠD Partizan Dolsko

Datum: Od 15. maja do 31. avgusta 2020

Opis akcije: Akcija od udeležencev zahteva, da zberejo čimveč obiskov Sv. Miklavža (peš, tekaški ali kolesarski vzpon iz doline Save ali primerljivo iz Moravč). Cerkev sv. Miklavža se nahaja na razglednem pomolu nad reko Savo, na višini 742m. Nanj se lahko podate iz Dolskega ali iz Senožet skozi Veliko vas, iz Ribč čez Grmače in Katarijo, lepa tura gre čez Murovico

in Cicelj. Dostopne poti pa vodijo tudi čez Javorščico in iz Moravč.

Vzponi se izvajajo posamezno ali v krogu družine, udeleženci pa se v gostišču tik pod cerkvijo vpišejo v za to pripravljen zvezek, ki se bo nahajal v škatli ob vhodu v gostišče. Prijavnine ni.

Razglasitev rezultatov:

Na kolesarskem vzponu v Zagorico (prvo nedeljo v septembru) se

podeli nagrada desetim, ki bodo največkrat osvojili vrh. Če vzpon ne bo organiziran, bodo najuspešnejši po zaključku akcije nagrade prevzeli v gostišču na Miklavžu.

Informacije:

www.sddolsko.si, www.facebook.com/sddolsko, sddolsko@gmail.com

**ŠD PARTIZAN
DOLSKO**

»Vrtec ogradila bodem, rožic nasadila bodem.«

Ledeni možje in »uscana« Zofka so za nami in sedaj je pravi čas za zasajanje sadik zelenjave in enoletnic, ki komaj čakajo, da dobijo svoj prostor pod soncem.

Vreme lahko v maju vrt spremeni v raj ali pa v puščavo, zato moramo poskrbeti, da rastlinam ne bo primanjkovalo vode ali hranil, predvsem pa ne smemo prehitovati časa. Paradižnik in druge plodovke sodijo med topoljubne vrtnine, zato jih v vrt sadimo šele, ko ima zemlja 15°C. Pri tej temperaturi se namreč začne razvijati dober koreninski sistem, ki je potreben za visok in zdrav pridelek. Za plodovke je zelo pomembno hranilo kalcij. Še posebej v vročini in suhoti jim ga je potrebno dodajati. Najbolje jih je vsakih 14 dni po listih poskropiti s kalcijevimi pripravki ali najenostavneje z mešanico mleka in vode (1 : 1). Pomanjkanje kalcija se kasneje kaže v črnih lisah na dnu plodov. Balkonska korita so s edaj že pri večini od nas pripravljena. Kdor jih še ni nasadil, to v tem mesecu še vedno lahko naredi. Sedaj jih lahko brez zadržkov predstavite na prosto, pri čemer je najpomembnejše redno in ne pretirano zalivanje. Upoštevajmo pravilo Manj je več, sicer lahko povzročimo koreninsko gnilobo. Najbolj primerna voda za zalivanje je deževnica. Če te ni, poskrbimo, da bo voda za zalivanje čim bolj postana. Če smo kupili kakovostne sadike in kakovosten substrat, jih v tem mesecu še ni potrebno gnojiti.

Zdaj ko smo poskrbeli za okna in balkone, pa se lotimo še gredic in urejanja grobov. Trajnice in čebulice so v veliki meri že odcvetele, zato ta mesta lahko popestrimo s pisanimi enoletnicami, ki nas bodo navduševale vse do jesenske

zmrzali. Zasadimo lahko drobne begonije, živahne smrdljivke, verbene, sunvitalije, okrasne koprive (te sproti vršičkamo, da se bolj razraščajo), cinije, sončne gazanije (odvisne so od sonca, saj imajo sicer zaprte cvetove), kupčaste ageratume, pisani portulaki, dišeče sivke, ki odganjajo mrčes in še in še. Izbira je vsako leto večja. Preden bomo enoletnice posadili, odcvetelim čebulicam porežimo cvetove, liste zaenkrat še pustimo, da bodo čebulice zacvetele tudi drugo leto. Odstranimo jih lahko šele, ko se povsem posušijo.

Neodstranjeni odcveteli cvetovi čebulic bodo namreč kazili na novo zasajeni vrt. Če želimo, da bi trajnice nekoliko pocvetele še v poletje, jim moramo odstranjevati odcvetele cvetove. S tem namreč spodbujamo nastanek novih cvetov. To pravilo velja tudi za vse enoletnice in balkonsko cvetje. Tudi na grmovnice ne smemo pozabiti.

Odcvetele cvetove porežemo. Tudi barve zasajenih rastlin vplivajo na naše počutje: rumena cvetlica je simbol sreče, prijateljstva in nas vedno navdušuje. Rdeča roža predstavlja močna čustva, ljubezen, pogum in je simbol mladosti. Oranžna je simbol želja in predstavlja zadovoljstvo. Zelena barva je barva zdravja in sporoča udobje. Bela barva nas pomirja, je simbol tišine in iskrenosti. Predstavlja tudi skromnost. Modra barva predstavlja resnost, zmanjšuje stres in skrb.

Na grobovih jesenske mačehe tudi počasi prehajajo h koncu. Predvsem jim bo vedno bolj škodila vročina. Zato je

sedaj idealni čas, da jih zamenjamo s cvetočimi enoletnicami (naj se še pred vročino dobro prekoreninijo). Od teh najpogostejše izberemo rumene cekinčke, drobno mirto ali pa kakšno kombinacijo sunvitalij in modrih čudežev.

Na zelenjavnem vr-

tu je dobro upoštevati pravila dobrih vrtnih sosedov in setvenega koledarja. Vse to pripomore k boljšemu pridelku. Ne pozabite tudi, da se paradižniku zalistniki odstranjujejo na dan za plod in cvet. In da mu je zraven dobro posaditi baziliko ali pa smrdljivi tagetes. Vsi dobro vemo, da so zadnje čase tudi nadležni polži vedno manj izbirični in napadejo vse, kar jim pride na proti. V boju proti njim je kar nekaj predlogov. Med drugim jim smrdijo nekatere rastline, kot so čebula, česen, rožmarin, pelin, žajbelj, timijan, ognjič idr. Okoli vrta lahko posujemo koruzni škrob, ki jim bo onemogočil prehod do dobrot. Še nekaj malega o nepogrešljivih dišavnicah, ki ne smejo manjkati na nobenem vrtu. Rožmarin za spomin. Zimzeleni grm, ki je bogat vir antioksidantov in ima protivnetni učinek. Dodaja se predvsem mesnim in ribjim jedem. Šetraj ali začimba sreče krepi našo moč in zdravi črevesne bolezni. Je tudi odlična dodatek solatam.

Majaron znižuje krvni tlak in je naravno pomirjevalo, lajša izkašljevanje in dobro vpliva na delovanje črevesja. Iz mete in melise si lahko pripravimo izvrsten osvežilni sirup. Meta izboljšuje krvni obtok, melisa pa deluje pomirjevalno. Ne sme manjkati niti timijan ali materina dušica, ki deluje protibakterijsko in lajša izkašljevanje. In origano, ki je med drugim tudi nepogrešljiv dodatek na pici.

Delo na vrtu je čudovita dejavnost, ki ni draga, pomaga pri psihični razbremenitvi in fizični dejavnosti. Naj vam polepša vsakdan in izboljša vaše razpoloženje!

•Urška Birk

Foto: Urška Birk

S TEM KUPONOM OB NAKUPU PREJMETE

10% POPUSTA.

VRTNARIJA KOCJANČIČ

**SENOŽETI – Dol pri Ljubljani, ob glavni cesti
DOMAČA VZGOJA!**

DELOVNI ČAS DO 6.6.2020:

**Od ponedeljka do petka: od 8:00 do 18:00 ure,
ob sobotah: od 8:00 do 13:00 ure.**

Kontakt: 040 194 463

VABLJENI!

»Ko roža zasije, tudi vrt zasije.«

Dragi ljudje!

V vašo (zdaj že našo) občino sem se zaljubila pred več kot desetimi leti, ko sem jo obiskala zaradi službene poti. Takrat sem se odločila, da bom enkrat tukaj živela. Lokacija mi je bila izvrstna zaradi narave in same logistike, saj sem primarno iz okolice Celja.

Toliko let kasneje se mi je želja uresničila in že več kot leto dni sem občanka občine Dol pri Ljubljani. Ponosna sem na to. Ravno zaradi tega, ker se nisem rodila v tej občini, pa morda opazim stvari, ki jih drugi, ki ste tukaj odrasli ali pa že dolgo živite tukaj, ne.

Narava je izjemna, veličastna in tako zelo živa. Zares živa in pestra! Sama sem prepotovala svet in tudi živela na različnih koncih Slovenije, pa me narava tukaj navdušuje bolj kot kjerkoli drugje. Ptice so izjemne, vsak dan vidim veriverke, mnogokrat lisico, ježke, celo šakala. Tudi rastlinje je izjemno in lahko smo hvaležni.

Ravno zaradi tega me toliko bolj zaboli srce, ko v gozdovih in ob potkah vidim sledi neekološkega ravnanja, mnogo odpadkov, celo zapuščenih vozil, gradbenega materiala in še česa.

Ohranimo pestrost in živost narave ter bodimo hvaležni, da živimo v tej občini. Hvaležna občanka K. J.

ZAHVALA

V 88. letu življenja se je poslovil naš krajan **MARIJAN ČAD**, upokojeni general podpolkovnik.

Kamorkoli ga je zanesla službena pot v nekdanji skupni državi, od povsod se je vedno rad vračal v svoj rojstni kraj Kamnico, kjer je živel zadnja leta. Izpolnila se mu je velika želja, da bi našel poslednji počitek ob svojih starših v Dolskem.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izkazano sočutje in cvetje.

Hvala tudi njegovi sestrični Nežki Belcijan, dr. Rus, patronažni službi in Žarku upanja za skrbno pomoč in nego v zadnjih dneh.

Žaljuči: Vsi njegovi

Črna kronika

za obdobje med 1. in 30. aprilom 2020

● Kriminaliteta ● Prometne nesreče ● Ostalo

Za vse občane Občine Dol pri Ljubljani so objave zahval, osmrtnic in voščil brezplačne. Prav tako je brezplačna objava malih oglasov za vse, ki pridelujete prehranske izdelke, s katerimi bi povečali našo lokalno samooskrbo.

Nekateri otroci spet v šoli in vrtcu

Ob ponovnem odprtju šol in vrtcev smo se pogovarjali z ravnateljem Osnovne šole Janka Modra Gregorjem Pečanom in pomočnico ravnatelja za vrtec Zdenko Peklaj.

Po dveh mesecih zaprtja šol in vrtcev zaradi epidemije novega koronavirusa se je del otrok ponovno vrnil v šolske in vrtčevske klopi. V ponedeljek, 18. maja so se vrnili najprej otroci prvih treh razredov osnovne šole in otroci iz vrtca, predvidoma 25. maja pa se vračajo še otroci devetih razredov osnovne šole. Ravnatelj Gregor Pečan nam je povedal: »Nova pravila oziroma priporočila za otroke v šoli so, naj bo v skupini do petnajst učencev. Glede higienskih ukrepov še vedno velja dosledno umivanje in razkuževanje rok, priporočena razdalja otrok na meter in pol, tako v učilnici, ko sedijo, kot tudi med druženjem. Odmore otroci preživljajo v učilnicah, v starosti do 12 let ne nosijo mask, starejši jih nosijo v skupnih prostorih, v učilnicah pa to ni obvezno.« V teh dneh je poskrbljeno tudi za prevoze otrok: »Z minibusi bomo vozili pet do šest učencev, s kombijem pa tri do štiri učence. Med prevozi morajo vsi, tudi tisti iz prvih treh razredov, nositi maske. Poskusili smo racionalizirati prevoze, saj imamo v šoli zdaj le 330 od skupno 736 učencev, pri čemer govorimo skupaj za šole Senožeti, Dolsko in Dol. Učenci in njihovi starši so dobili informacije nekaj dni prej, preden se je šola ponovno začela, sicer pa bodo vse informacije sproti objavljene na spletni strani. Pouk se za prve tri razrede začel ob 8.20, pred tem je organizirano jutranje varstvo. V jutranjem varstvu in podaljšanem bivanju je priporočilo, da otroke lahko združujemo v skupine do 15 učencev. Šola je obvezna, tako pravijo na Ministrstvu in Zavodu, razen za tiste otroke, ki imajo takšno zdravstveno stanje, da se jih uvršča v rizično skupino. Ti so lahko doma, kjer jim nudimo asistenco in pomoč. Nimajo šole na daljavo, ampak jim omogočamo pomoč, tako kot tistim otrokom, ki so v času običajnega pouka dlje časa bolni. Takih otrok je sedaj približno deset.« Ravnatelj je še povedal, da zaradi teh posebnih razmer ni povečanja odsotnosti učiteljev, morda bo zaradi rizičnosti zdravstvenega stanja njegovega ožjega družinskega člana odsoten le en učitelj.

Predvidoma 25. maja se bodo v šolo vrnili tudi devetošolci, a kakšna bodo takrat pravila za vstop v šolo, ravnatelj še ne more napovedati: »Za devetošolce še nismo prejeli navodil, a najbrž bodo podobna. Pričakujemo jih proti koncu tedna.« Glede valete, ki bi jo imeli devetošolci 15. junija tudi ni še znano, v kakšni obliki bi lahko bila, če sploh. Ravnatelj meni, da plesa skoraj zagotovo ne bo, razen če bi bila epidemija v celoti preklicana ter bi nove razmere in pogoji to dovoljevali. Vsekakor bo poskrbljeno, da bodo otroci ob zaključku šole in devetletke doživeli nekakšno svečano podelitev spričeval. Kako izgleda ponovni vstop v vrtec naših najmlajših, pa nam je pojasnila pomočnica ravnatelja za vrtec Zdenka Peklaj: »Pri prihodu v vrtec morajo starši nositi zaščitne maske, uporabiti razkužilo za roke, s svojimi otroki vstopati posamično in se po nepotrebnem ne zadrževati v prostorih vrtca. Za otroke je po dveh mesecih odsotnosti na nek način to zdaj pomenil nov

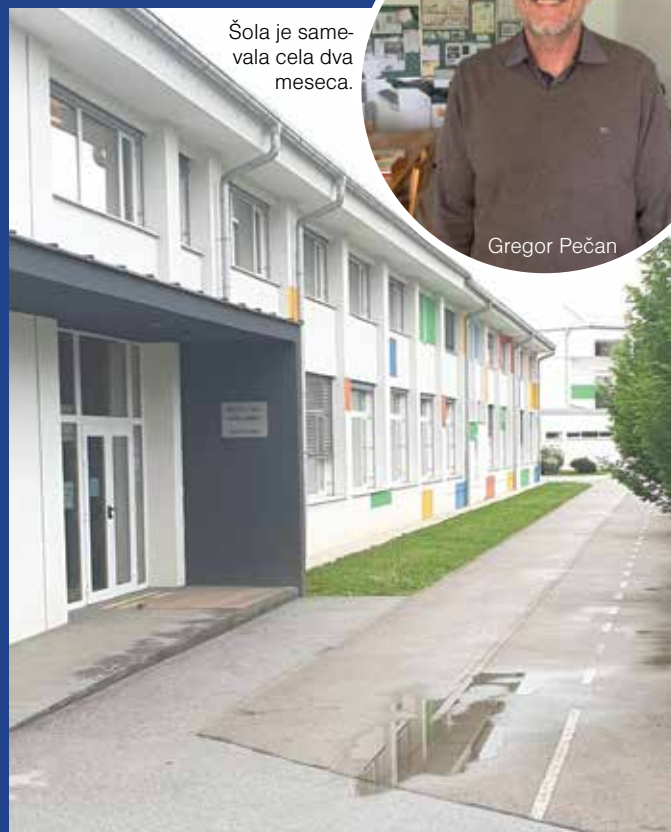

Foto: Nina Keder, osebni arhiv

vstop v vrtec in morda je kakšen bolj zadržan. Res si pa želimo, da bi starši upoštevali vsa ta navodila.« V vrtec se je vrnilo več otrok, kot jih lahko sprejmejo in razporedijo po vrtčevskih prostorih po priporočilih Nacionalnega inštituta za javno zdravje: »Priporočilo je osem otrok v prvih starostnih skupinah in po deset v drugih starostnih skupinah. Staršem smo poslali obvestila, da če kdo res ne potrebuje nujno varstva, naj otroka obdrži doma. Za ta čas, če bodo odsotni cel mesec, so starši tudi opravičeni plačila vrtca, kar velja še konca meseca maja. V celém vrtcu je sicer vpisanih 287 otrok, če seštejemo vse otroke iz enote Dol s skupinama v gasilskem domu in župnišču, enoto Dolsko s skupino v kulturnem domu in enoto iz Senožeti, zdaj v te izredne razmere pa se je vrnilo 153 otrok. Do 7. ure zjutraj so otroci združeni v mešanih skupinah, nato pa so po svojih skupinah. Uvedeni so številni higienski ukrepi, med drugim smo odstranili vse igrače, ki se jih ne da dnevno čistiti in razkuževati, večkrat na dan se razkužuje kljuge in ročaje, ne smejo se uporabljati igrala na igriščih. Otroci so več v naravi, ločeni po skupinah in na različnih lokacijah. Priporočena razdalja meter in pol je med otroki v vrtcu težje izvedljiva. Smo pazljivi in se tega priporočila, kolikor se da, držimo, ampak pri tako majhnih otrocih vseh njihovih objemov in bližine ni mogoče preprečiti.« Upada na delovnih mestih zaradi zdravstvenih zadržkov pri vzgojiteljih ni in zato bodo zmogli brez najemanja dodatne pomoči. Seveda bo zaradi trenutne situacije letos po dolgih letih odpadla zaključna vrtčevska prireditev Mavrične igrarije, a kot zatrjuje Zdenka Peklaj, bo zato drugo leto ta prireditev potekala v dvojnem obsegu.

•Nina Keder